

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-10

Diarienummer N163-0054/23

Handläggare: Anna Hagström, Kajsa Ahlström

Telefon: 031-365 00 00

E-post: anna.hagstrom@socialnordost.goteborg.se

Uppföljning av samverkansavtal avseende folkhälsoinsatser, familjecentraler, familjecentrerat arbetssätt och Hälso- och sjukvård i Nordost 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden Nordost beslutar att anteckna uppföljningarna av samverkansavtal avseende folkhälsoinsatser, familjecentrerat arbetssätt och Hälso- och sjukvård i Nordost för år 2022 till protokollet och expedierar ärendet till berörda nämnder.

Sammanfattning

Uppföljningar av samverkansavtal med Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg har gjorts för 2022 i enlighet med vad avtalen förpliktar. Avtalen avser folkhälsoinsatser, familjecentrerat arbetssätt och Hälso- och sjukvård. Avtalen är tidigare tecknade av Stadsdelsnämnderna Angered och Östra Göteborg, varför det är separata avtal för de olika geografiska områdena.

Uppföljningarna visar att en mängd insatser har genomförts under året i syfte att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. Folkhälsoarbetet har förstärkt samverkan med civilsamhället genom IOP:er. För Hälso- och sjukvården har det tagit ett tag att få deltagare att hitta tillbaka till verksamheten efter pandemin och antalet deltagare är fortfarande lägre än innan pandemin. Det uppsökande arbetet har återigen påbörjats vilket är viktigt för att finna nya deltagare. Familjecentrerat arbetssätt har fortsatt satsa på föräldrastödande insatser och kompetensutveckling för personal.

En återbetalning om 250 000 har gjorts till Hälso- och sjukvårdsnämnden gällande folkhälsoinsatser Östra Göteborg, inom ramen för övriga avtal har insatser genomförts enligt plan.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner uppföljningar av samverkansavtal avseende folkhälsoinsatser familjecentrerat arbetssätt och Hälso- och sjukvård i Nordost för år 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Samtliga avtal är baserade på 50/50-principen. Detta innebär att Socialnämnd Nordost och Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg står för var sin lika stor del av den totala finansieringen i avtalen. När det gäller avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler har en överenskommelse om delfinansiering av samverkansavtalen tecknats mellan Socialnämnd Nordost och Förskolenämnden, finansiering sker enligt 50/50 principen och innebär att Socialnämnd Nordost endast bekostar 25 procent av dessa två avtal. Finansiering per avtal ser således ut enligt följande;

Avtal	Socialnämnden Nordost	Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd	Förskolenämnden
Folkhälsoinsatser Angered	1 823 454 kr ¹	1 823 454 kr	
Folkhälsoinsatser Östra Göteborg	1 030 200 kr	1 030 200 kr	
FCA Angered	225 000 kr	450 000 kr	225 000 kr
FCA Östra Göteborg	225 000 kr	450 000 kr	225 000 kr
Hälsotek Angered	2 093 974 kr	2 093 974 kr	
Hälsotek Östra Göteborg	1 203 747 kr	1 203 747 kr	
Total	6 601 375*	6 151 375	450 000

I samtliga avtal regleras hantering av oförbrukade verksamhetsmedel vid årets slut. Då alla avtal löpte ut 31 december 2022 har inga medel överförts utan alla medel har förbrukats och i de fall det funnits kvarstående medel har dessa återbetalats till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

I samverkansavtal för folkhälsoinsatser i Östra Göteborg har totalt 250 000 återbetalats till Hälso- och sjukvårdsnämnden. I alla andra avtal har samtliga medel förbrukats inom avtalsperioden.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Samtliga avtal som följs upp har sin grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. Avtalen utgår ifrån Sveriges nationella folkhälsopolitiska mål att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. FN:s konvention om mänskliga rättigheter ska också ligga till grund för arbetet. Därtill ska arbetet även utgå från de styrdokument som finns inom Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen vad gäller folkhälsoarbete.

Hälsa är en mänsklig rättighet och idag är hälsan ojämnt fördelad i befolkningen. De gemensamma insatser som prioriterats utifrån avtalen bidrar till att öka människors tillgång till sina mänskliga rättigheter och att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor. I uppföljningarna har insatser belysts som sker i samverkan med andra aktörer inom staden, regionen och civila samhället i syfte att nå grupper som generellt riskerar att få en sämre hälsa till följd av ojämlika förutsättningar. Det handlar om förstärkning av generella insatser för att möjliggöra för olika grupper att ta del av dessa. Det sker även genom uppsökande verksamhet och riktade insatser till olika målgrupper.

Arbetet inom ramen för det familjecentrerade arbetet stärker barns rätt till bästa möjliga hälsa enligt barnkonventionen. Ett familjecentrerat arbetssätt avser att insatser för barn och unga tar sin utgångspunkt i hela familjen, eller den blivande familjen, och deras

¹ * Delfinansiering av insatsen RUN (Rörlig ungdom nu) regleras i separat överenskommelse med Grundskoleförvaltningen där GSF står för 883 785 kr. Under total summa för Socialnämnden Nordost ska därför siffran vara 883 785 kr mindre.

levnadsvillkor. Målet är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 21 mars 2023.

Bilagor

1. Uppföljning 2022 Folkhälsa Angered
2. Uppföljning 2022 Folkhälsa Östra Göteborg
3. Uppföljning 2022 Familjecentrerat arbetssätt Angered
4. Uppföljning 2022 Familjecentrerat arbetssätt Östra Göteborg
5. Uppföljning 2022 Hälsoteket i Angered
6. Uppföljning 2022 Hälsoteket Östra Göteborg

Ärendet

Socialförvaltningen Nordost skickar årligen in uppföljningar av de samverkansavtal som finns med Västra Götalandsregionen gällande folkhälsoinsatser, Hälsotek och familjecentrerat arbetssätt. Uppföljningar för 2022 har skickats till Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd och tas nu även upp i socialnämnd Nordost som är avtalspart i alla avtalen.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnd Nordost har ingått ett antal samverkansavtal med Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg (efter årsskiftet 22/23 har nämnden bytt namn till delregional nämnd Göteborg). Avtalen är tidigare tecknade av Stadsdelsnämnderna Angered och Östra Göteborg, varför det är separata avtal för de olika geografiska områdena. Avtalen är;

- Samverkansavtal om folkhälsoinsatser i Angered 2021-2022
- Samverkansavtal om folkhälsoinsatser i Östra Göteborg 2021-2022
- Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Angered 2021 (förlängdes för 2022)
- Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Östra Göteborg 2021 (förlängdes för 2022)
- Samverkansavtal om Hälsotek i Angered 2020-2021 (förlängdes för 2022)
- Samverkansavtal om Hälsotek i Östra Göteborg 2020 (förlängdes för 2022)

Samtliga avtal ska följas upp årligen och uppföljningen skickas till Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg. Från januari 2023 finns det nya avtal för samtliga avtalsområden, totalt 3 avtal med geografisk indelning Nordost.

Samverkansavtal om folkhälsoinsatser (Angered och Östra Göteborg)

Avtalens syfte är att fungera som grund för de gemensamma folkhälsoinsatserna och det lokala befolkningsinriktade folkhälsoarbetet. Avtalen reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samarbetet samt den ekonomiska fördelningen mellan nämnderna. Årsrapporterna beskriver måluppfyllelse utifrån grundavtalet samt den gemensamt framtagna handlingsplanen.

Uppföljning av folkhälsoinsatser i Angered

Olika insatser för att främja fysisk aktivitet och meningsfull fritid för barn och unga har genomförts under året, genom spontanidrott och lågröskelverksamhet har barn som annars inte är aktiva nåtts. Utbildningsinsatser för att stärka medarbetare har genomförts vad gäller psykisk hälsa och ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel). Stort fokus har fortsatt varit på uppsökande arbete med så kallade brobyggare (hälsoguidar och kulturtolkar) bland annat utifrån hälsa i pandemins spår, valstärkande aktiviteter och föräldrastödjande insatser. Arbete med brobyggare möjliggör att nå ut till invånare som annars inte nås, det bidrar också till viktig kunskap om behov hos befolkningen som ligger till grund i utformande av insatser. I förlängningen bidrar arbetet till ökad kännedom om, och tillit till, samhällets instanser. Utvecklingsområden finns bland annat när det gäller målgruppen äldre, det är svårt att nå ut till seniorer som inte deltar i kommunala verksamheter. Där behövs ett undersökande arbete för att ta reda på vilka behov målgruppen har.

Uppföljning av folkhälsoinsatser i Östra Göteborg

Stort fokus har varit på att vidareutveckla arbetet med målgruppen familjer med barn som har funktionsvariation, bland annat genom att erbjuda anpassad mötesplats för barn 0-6 år samt workshops och föreläsningar. Under 2023 kommer arbetet att vidareutvecklas genom närmre samverkan med BVC och föräldrastödande aktiviteter med fokus på språkutveckling. Samverkan med Göteborgs universitet för att tillgängliggöra forskningsresultat till boende i Bergsjön har inletts under året och fortsätter 2023. Utbildningsinsatser och arbete med brobyggare som nämnts ovan i Angereds uppföljning har även genomförts i Östra Göteborg. Likväl som utvecklingsområde att nå ut bredare till målgrupp äldre/seniorer även gäller för Östra Göteborg.

Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt

Syftet med avtalen är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet med barn och familjer i stadsdelarna. Avtalen reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samverkan samt den ekonomiska fördelningen mellan nämnderna. Årsrapporterna beskriver måluppfyllelse utifrån avtalet.

Uppföljning familjecentrerat arbetssätt i Angered

Stort fokus har legat på att få ihop arbetet från före detta stadsdelarna och samordna det familjecentrerat arbetet i Nordost 0-18 år. Bland annat sker systematisk spridning av information kring föräldraskapsstöd och familjecentrerat arbete. En rad kompetenshöjande insatser har genomförts under året, bland annat genom grundutbildning i familjecentrerat arbetssätt, SIP-utbildning (Samordnad individuell plan) och FFFF Konferens (Föreningen För Familjecentralers Främjande). För att nå fler föräldrar med föräldraskapsstöd har utbildning av gruppleddare från civilsamhället genomförts. ABC föräldraskapsstöd har därmed kunnat erbjudas av tvärprofessionella gruppleddarpar. Bemanning på familjecentralerna är en utmaning och bedöms inte tillräcklig för uppdraget, framför allt bemanning av barnmorskor och barnhälsovårdssköterskor. Andra utmaningar är informationsspridning på olika språk och tillitsskapande arbete.

Uppföljning familjecentrerat arbetssätt i Östra Göteborg

Stort fokus har legat på att få ihop arbetet från före detta stadsdelarna och samordna det familjecentrerat arbetet i Nordost 0-18 år. Bland annat sker systematisk spridning av information kring föräldraskapsstöd och familjecentrerat arbete. Implementering av tandboxen har fortlöp och samverkan med folktandvården och förskolor har varit välfungerande. Samverkan med civila samhället har stärkts för att nå ut med information och lyssna in behov hos familjer som annars inte nås. Utvecklingsarbete på familjecentralen i Bergsjön har fortsatt för att nå ut med stöd till familjer med barn som har funktionsvariation. Utmaningar handlar bland annat om informationsspridning på olika språk och tillitsskapande arbete.

Samverkansavtal om Hälso- och sjukvård

Det övergripande målet med Hälso- och sjukvården är att minska skillnader i hälsa. Hälso- och sjukvården är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Syftet är också att skapa möjligheter för människor att ta eget ansvar för sin hälsa. I avtalen ingår ett lokalt uppdrag om hälsoguider. Arbetet med hälsoguider innebär att i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, involvera nyckelpersoner i

befolkningsgrupper som hälsoaktörer har svårt att nå. Båda HälsoTeken har tagit hjälp av hälsoguider för att nå ut i befolkningen och för att bättre kunna forma framgångsrika insatser. HälsoTekens grunduppdrag är att anordna kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå.

Uppföljning HälsoTek i Angered

HälsoTeket har under året efter pandemin fortsatt erbjuda aktiviteter utomhus då deltagare önskat det, flera av aktiviteterna sker i Angereds olika områden (Hammarkullen, Lövgärdet, Hjällbo etc.) och i samverkan med lokala aktörer. Föreläsningar, sociala aktiviteter och kurser har erbjudits även om fysisk träning varit det största aktiviteten. Antalet deltagartillfällen för året var 8061, en rejäl ökning från 2021 då pandemin hade stor påverkan och antalet deltagartillfällen var 4873 st. Utbudet av HälsoTekets aktiviteter möter upp de behov av fysisk aktivitet och sociala träffar som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. HälsoTeket kan genom att fortsätta erbjuda kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå minska tröskeln till hälsosamma vanor.

Uppföljning HälsoTek i Östra Göteborg

HälsoTeket har erbjudit kurser, sociala aktiviteter och fysiska aktiviteter både inne och ute. Mycket arbete har gjorts i samverkan med andra lokala aktörer. Antalet deltagartillfällen för året var 3310, en stor ökning jämfört med 2021 under pandemin så antalet var 1280. Under våren fick HälsoTeket en ny lokal vilket har förbättrat förutsättningarna för personal att hålla aktiviteter. Nya samarbeten med familjebostäder i Bergsjön och Kulturhuset i Bergsjön har varit framgångsrika. Den största effekten med samverkan är att kunna lotsa personer vidare till andra aktiviteter i staden och vara ett stöd för verksamheternas möjlighet att nå fler invånare.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att arbetet inom ramen för samtliga avtal utgör en viktig grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och på sikt nå ett mer jämlikt Göteborg. Genom samverkan med olika aktörer från bland annat kommun, region och civilsamhälle stärks förutsättningarna för att befolkningen kan ta del av hälsofrämjande insatser och att personer med behov av stöd kan få det tidigt, inte minst när det gäller barn och unga inom ramen för det familjecentrerade arbetet. Många insatser har anpassats för att nå grupper som generellt riskerar att få en sämre hälsa till följd av ojämlika förutsättningar.

En av de mänskliga rättigheterna är rätten till hälsa. För att ge människor möjlighet att själva ta ansvar för sin hälsa, både fysiskt och psykiskt, bedömer förvaltningen att finns behov av verksamheter och insatser som sänker trösklarna för att kunna leva ett hälsosamt liv. Likväl krävs ett aktivt arbete för att nå personer som inte kan eller vill ta del av det kommersiella utbudet av hälsofrämjande aktiviteter. En återkommande metod i uppföljningarna är att man arbetat uppsökande (exempelvis genom samarbeten med civilsamhället och hälsoguider) och det ser förvaltningen vara betydelsefullt för att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor. Trots ett aktivt uppsökande arbete vittnar dock uppföljningarna om att arbetet fortsatt behöver prioriteras och utvecklas för att nå ut bredare, framför allt vad gäller äldre och olika språkgrupper. Det handlar om ett långsiktigt arbete för att skapa ömsesidigt förtroende och tillit mellan samhällets institutioner och befolkning.

Den samlade bilden genom uppföljningarna är att avtalen har möjliggjort en mängd insatser som kan bidra till att minska skillnader i hälsa mellan olika grupper och mellan

olika områden i staden. Förvaltningen föreslår att socialnämnden Nordost antecknar uppföljningarna till protokollet.

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Tobias Gröndal
Avdelningschef

Uppföljning av avtal för folkhälsoinsatser i stadsdel Angered 2022

Göteborgs Stad, stadsdelsnämnden och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal om lokalt folkhälsoarbete från 1 januari 2021 till 31 december 2022. Med grund i parternas mål- och inriktning formuleras en handlingsplan för det lokala folkhälsoarbetet. Den ska även följa de målområden och dokument som anges i avtalet:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Göteborgs Stads program för en jämlik stad med flera)
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 med flera)
- Mål- och inriktningsdokument för HSN

Handlingsplanen anger folkhälsoarbetets riktning och innehåller insatser som ska bidra till det övergripande målet att uppnå en jämlik hälsa i befolkningen. Detta ska ske utifrån ett rättighetsbaserat arbete med vägledning av FN:s konvention om barnets rättigheter samt mänskliga rättigheter. Arbetet med att förbättra folkhälsan kräver gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer och olika huvudmän. Det lokala arbetet sker i bred samverkan med olika samhällsaktörer. Handlingsplanen fastställs och revideras årligen i samband med gemensamt presidiummöte eller annat likvärdigt politiskt dialogforum.

Instruktioner

Beskriv kortfattat insatser under året utifrån handlingsplanens prioriterade områden.

Om det finns ytterligare dokumentation som genomförts inom ramen för avtalet, exempelvis projekt, utvärderingar, verksamhetsberättelser kan dessa bifogas.

Uppföljningen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen genom hsn.goteborg@vgregion.se senast den 1 februari 2023.

1. Prioriterade områden i den lokala handlingsplanen

Prioriterat område: Ge varje barn en god start i livet

Insatser:

Familjeguide

Arbetet med familjeguiderna sker kontinuerligt och under 2022 har fokus legat på distribuering av guiderna till olika verksamheter. Den kan användas i samtal och delas ut till familjer för att beskriva vilket stöd och vilka aktiviteter som finns för familjer i Angered.

Vaccinationstäckning barn

Nätverk med samtliga BVC i Angered, central barnhälsovård och andra relevanta aktörer bildades 2021. Även Folkhälsomyndigheten deltar som stöd för att implementera metoden TIP (Tailoring Immunization Program), en modell för att ta fram riktade och situationsanpassade åtgärder för att höja och behålla vaccinationstäckning. Under 2022 har utbildningar riktade till medarbetare genomförts och kartläggning har påbörjats för att utreda varför vårdnadshavare inte vill eller är osäkra på om de ska vaccinera sina barn.

Stärka föräldrar

Det pågår ett successivt arbete med att stärka föräldrar och andra viktiga vuxna för att främja barns uppväxt. Under hösten inleddes ett samarbete med föreningen Tidigt föräldrastöd och deras kulturtolkar. Socialförvaltningen och förskoleförvaltningen tecknade ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningen med insatserna: föräldrastödjande insatser och samverkan med socialtjänsten. I praktiken innebär samarbetet att föreningen håller föräldrastödkurserna ABC och förälder i nytt land på andra språk än svenska och ibland i samverkan med kursledare från offentliga aktörer (region eller kommun). På detta sätt kan fler föräldrar nås till främjande insatser.

Språkutveckling

För att bidra till ökad lust och möjlighet till läsning har böcker köpts in till nya kapprumsbibliotek hos olika aktörer i stadsområdet. Även befintliga kapprumsbibliotek har setts över och uppdaterats. Böcker har även köpts in för läsfrämjande insatser i samverkan med förskolor, skolor, föreningar och andra aktörer.

Tandhälsa

Arbetet med tandboxen har löpt på och allt fler förskolor deltar. Samverkan sker med tandvårdens hälsopromotörer som är aktiva i hela stadsområde Nordost.

Barnkonventionen

Under våren genomfördes en barnrättskonferens på uppdrag av Socialnämnden Nordost. Deltagare var övriga socialförvaltningar, grundskola, förskola och förvaltningen för funktionsstöd. Fokus på konferensen var att uppmärksamma den nya barnrättsplanen för Göteborgs stad, öka kunskap och främja samverkan mellan förvaltningarna.

I NOSAM barn och unga har barnkonventionen varit ett prioriterat arbete och fokus har legat på att öka kunskap och kännedom kring SIP, nya tillämpningsanvisningar och webbutbildning i barnkonventionen.

Aktörer

Insatserna ovan har skett i samverkan med en rad aktörer. Däribland: Verksamheter inom socialförvaltningen Nordost, verksamheter inom regionen tex. Angered Närsjukhus, Tandvården och Central barnhälsovård, Grundskoleförvaltningen, Förskoleförvaltningen, Kulturförvaltningen. Inom området som handlar om att stärka föräldrar har också det civila samhället varit involverade i hög

utsträckning, särskilt genom det Idébarna offentliga partnerskap som skapats med föreningen Tidigt föräldrastöd.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

De insatser som ligger under detta målområde ämnar stärka föräldraskapet och öka möjligheten för barn att växa upp i en hälsofrämjande kontext där föräldern har verktyg att stötta sitt barn i dess egen utveckling. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt, både för anknytning, tidig språkutveckling och möjligheterna att klara skolan. Ju fler föräldrar och andra viktiga vuxna som nås med föräldrastödjande insatser desto bättre förutsättningar får barnen. Samarbetet med föreningen Tidigt föräldrastöd gör att fler nås med erbjudande om föräldrastödjande insatser och genom att arbeta i samverkan med civilsamhället ser vi att individer som står långt från samhället och förvaltningens verksamheter nås i högre utsträckning. Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; andel barn inskrivna i förskola, kariesfrihet, språkscreening 2,5 år samt nationellt prov åk 2.

Prioriterat område: Ge barn fortsatt goda förutsättningar genom skolåren

Insatser:

Fysisk aktivitet och meningsfull fritid

Rörlig ungdom nu (RUN): Rastaktiviteter och spontanidrott i direkt anslutning till skoldagens slut har fortsatt erbjudits på Vättleskolan, Eriksboskolan och Nytorpsskolan. Detta erbjuds två dagar per vecka i varje skola för elever i årskurs 4 och 5. Deltagandet på aktiviteterna efter skoltid har legat på ca 40 % av eleverna i två av skolorna och något lägre på en skola (ca 20 %). Totalt har 156 elever deltagit regelbundet, av dessa är 36 elever endast aktivt på grund av RUN medan övriga även har andra aktiviteter. Utmaningar är fortsatt schemaläggning där för stort glapp mellan avslutad lektion och RUN-aktiviteten tros bidra till att eleverna väljer att gå hem istället.

Kvällsidrott: Spontanidrott för barn och unga löper på i Lövgärdet och Hjällbo. I Lövgärdet har det utökats till 3 tillfällen i veckan, där fredagen är till för endast de som identifierar sig som tjejer. Deltagarantalet per kväll är runt 65 personer på vardera plats. Under året har fler föräldrar börjat delta tillsammans med sina yngre barn vilket ses som en positiv utveckling. Utförare på dem båda är RF-SISU och förvaltningen har ett IOP för att möjliggöra insatserna.

Delaktighet och inflytande för unga

Camp demokrati: sommarjobb och demokratiskola. Syftet med Camp Demokrati är att ge ungdomar verktyg att kunna tänka och agera självständigt i ett demokratiskt samhälle. Att stärka ungas kunskap om och delaktighet i den lokala demokratin bidrar till en upplevelse av delaktighet vilket i sin tur påverkar hälsan. Camp demokrati utfördes under sommaren i två perioder för totalt 30 ungdomar. Även sommarjobbet Camp unga stadsutvecklare har genomförts med syfte att göra unga delaktiga i stadsutvecklingsprocesser.

Stärka och involvera pappor

Under året har detta varit ett fokusområde som vi arbetat med för att komma framåt och få en mer jämn fördelning på tex deltagandet i föräldrastödjande program. Föreningen Tidigt föräldrastöd har i högre utsträckning nått även pappor med sitt erbjudande om föräldrastödskurser, men arbetet behöver fortsätta.

Förvaltningsövergripande arbete ANDTS

Samverkan med Stadens kunskapscentrum för ANDTS har skett för att förebyggande användandet av lustgas. Enheten *Förebyggande och främjande* har fått kompetensutveckling för att bättre kunna ta samtal med unga kring ANDTS frågor. De flesta medarbetare inom enheten är fältarbetare.

Aktörer

Insatserna har skett i samverkan med lokala bostadsbolag, Idrott- och föreningsförvaltningen, Grundskoleförvaltningen, lokala föreningar och RF-SISU.

Camp demokrati genomförs i samarbete med förvaltningens forum för ungdomsinflytande, Unga påverkar samt en rad föreläsare (interna och externa) och organisationer som bjuds in för att hålla föreläsningar, workshops m.m.

Gunnilse IS är utförare av RUN. Socialförvaltningen Nordost och Grundskoleförvaltningen samverkar tillsammans som uppdragsgivare.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Insatserna bidrar till att skapa en meningsfull fritid för barn och unga i Nordost. De bidrar också till att fler får möjlighet att röra på sig och spontanidrotten är en lågtröskelverksamhet som för vissa blir en ingång till föreningslivet. Detta har effekt på barn och ungas fysiska och psykiska hälsa. Genom att främja rörelse förebygger vi övervikt och fetma hos barn, något som vi vet är ett ökande problem i samhället.

Utvärderingar på Camp demokrati och Camp unga stadsutvecklare visar att ungdomarna i väldigt hög grad upplevde att de höjt sin kunskap om demokrati och hur man kan göra för att påverka. Även deras känsla av sammanhang och empowerment hade ökat. Att unga får ett arbete på sommaren och lov främjar deras hälsa och bidrar till fullföljda studier.

Enkätundersökning genomförd av RUN visar att de flesta deltagande elever anger att man deltar för att det är roligt. Väldigt få anger prestation som anledning, vilket annars är ett vanligt svar bland elever som deltar i andra föreningar. Detta ger en indikation till att behovet av lågtröskelverksamhet är viktigt för att nå målgrupper som annars inte är aktiva. Den största anledning till att elever inte deltar i RUN är "tidsbrist".

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; Deltagande i föreningsliv, nöjdhet med sin fritid, psykisk hälsa hos barn och unga, fetma och övervikt, skolnärvaro, gymnasiebehörighet

Prioriterat område: Den psykiska ohälsan ska minska

Insatser:

Kompetensutveckling

Fältarbetare och personal från fritid har gått utbildningen Mental Health First Aid (MHFA). Många belyser att den psykiska hälsan hos ungdomar blir allt sämre och att de behöver verktyg hur man kan bemöta unga och var de kan slussas vidare.

Insatser som bidrar till att främja psykisk hälsa hos barn och unga

I samarbete med SPIV (Suicidprevention i Väst) har utbildningar i psykisk livräddning för elever i årskurs 8 och 9 genomförts i fyra skolor i Nordost (21 klasser), varav två skolor i Angered.

I Nordost finns en vårdcentral med tilläggsuppdrag om ungas psykiska hälsa (UPH). Samarbete har etablerats för att sprida information och kunskap om att UPH finns och vilket stöd som erbjuds. Det har bland annat skett genom att bjuda in till informationsträffar för yrkesverksamma som kommer i kontakt med unga.

Studenters psykiska hälsa

Under året har ett större stadenövergripande arbete med studenters psykiska hälsa startats upp. De flesta studenter tillhör målgruppen unga vuxna. Unga vuxna i form av högskolestudenter uppvisar en sämre psykisk hälsa jämfört med jämnåriga som förvärvsarbetar [visar studier](#) som Folkhälsomyndigheten sammanställt på nationell nivå. Efter dialog med studenter startade en arbetsgrupp kring studenters psykiska hälsa. Förutom representation av utvecklingsledare folkhälsa från samtliga stadsområden i staden ingår representanter från Chalmers och Göteborgs Universitet. En kartläggning av studenters behov av hälsofrämjande och förebyggande insatser samt vilket stöd som finns att få har gjorts. Under hösten bjöd arbetsgruppen in till konferensen *Studenters psykiska hälsa – en stor samhällsutmaning* för att sprida kartläggningens resultat. Nordost är det stadsområde med minst antal studenter men vi ser att de som är studenter kan vara extra utsatta på grund av boendesituation eller andra livsvillkor. Arbetet fortlöper.

Aktörer:

Insatser har skett i samverkan med SPIV, vårdcentral med uppdrag UPH, grundskola och andra verksamheter inom kommun/region. I arbetet med studenters psykiska hälsa har en rad aktörer varit delaktiga, däribland universitet och elevorganisationer.

Vilka är de främsta effekterna (resultat/lärdomar av insatserna)?

Insatserna bidrar till ökad kunskap om psykisk ohälsa, vilket stöd som finns och hur du kan bemöta personer med psykisk ohälsa. Unga lär sig om olika strategier för att hantera starka känslor, enligt forskning mår barn och unga bättre när de kan sätta ord på sina känslor och få förståelse för hur kropp och hjärna fungerar. Både medarbetare och unga själva belyser att den psykiska hälsan hos unga blir sämre, och därför behöver arbetet fortsatt pågå och stärkas. Arbetet med studenters psykiska hälsa har resulterat i ett nätverk och att frågan nu är uppe på agendan.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; psykiskt välbefinnande, unga är nöjda med sig själva, vårdbehov, gymnasiebehörighet och fullföljda högre studier.

Prioriterat område: Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

Insatser:

Förebygga ohälsa till följd av pandemin genom uppsökande arbete

Förvaltningen arbetar mycket uppsökande med våra Hälso guider. Under året har de haft en rad uppdrag med Utvecklingsledare och Angereds Närsjukhus som gemensamma uppdragsgivare. De arbetar med ett uppdrag som heter Hälsa i Pandemins spår. Där ser vi att det skapats många hälsofrämjande grupper som når personer som inte återfinns i andra verksamheter, exempelvis har det startats en träningsgrupp för kvinnor. Att hälso guiderna talar fler språk än svenska är en framgångsfaktor. Det har även genomförts uppsökande arbete mot äldre, promenadgrupper och medborgardialoger tillsammans med hälso guider.

Utveckling och samverkan inom delaktighets- och inflytande frågor – fokus valet

Under 2022 har det varit valår, förvaltningen har bidragit till det valstärkande arbete genom att dels hålla aktiviteter, dels låna ut hälso guider till att arbeta som Valambassadörer. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice stod för samordningsansvaret för insatserna. Valambassadörernas uppdrag var att uppmärksamma och sprida kunskap om valet och vikten av att delta i de demokratiska processerna. De arbetade på gator och torg, bemannade mötesplatser, höll i föreläsningar och planerade aktiviteter. De deltog även i demokratibussturnén och fritidsgårdsturnén som pågick i Nordost inför valet. Utöver detta arrangerades torgdagar och arrangemang med tema val i Nordosts olika områden i samverkan med andra förvaltningar, bolag och civilsamhället.

Cykelskolor

Under 2022 hölls sju cykelkurser för nybörjare i stadsområdet genom Cykelfrämjandet, totalt 79 deltagare var anmälda till kurserna. I Angered erbjöds kurserna i Hammarkullen, Hjällbo, Gårdsten och Rannebergen. Som komplement till kurserna erbjuds även cykelutflykter och mekarkurser för att skapa förutsättningar för att fortsatt upprätthålla cyklingen efter avslutad kurs.

Olycksfall i hemmet – fokus barn

Under året har ett fokusområde varit att undersöka mer kring området olycksfall i hemmet. Efter inhämtande av statistik kan konstateras att Angered har en högre grad av olycksfall i hemmet bland barn. Kontakt har etablerats med central barnhälsovård som också påbörjat ett utvecklingsarbete kopplat till barnhälsovården. Fokus under 2023 blir att etablera kontakt med bostadsbolag för att undersöka möjligheter kring gemensamt förebyggande arbete.

Aktörer:

Angereds Närsjukhus, förvaltningen för demokrati- och medborgarservice, förskoleförvaltningen, civilsamhälle.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Arbete med brobyggare möjliggör att nå ut till invånare som vi annars inte möter, det bidrar också till viktig kunskap om behov hos befolkningen som ligger till grund i utformande av insatser. I förlängningen bidrar arbetet till ökad kännedom om, och tillit till, samhällets instanser.

Efter valet genomfördes en kännedomsundersökning av det valstärkande arbetet i staden. Ett externt företag intervjuade 2500 göteborgare på olika gator och torg. Enligt resultaten från undersökningen nåddes totalt 44 % av Angereds befolkning med valstärkande information. Det är ett högt observationsvärde, vanligtvis nås cirka 30 % av befolkningen av kampanjer då mängden information i samhället ökar. 4 % av befolkningen i Angered svarade att de röstade tack vare kampanjen. Bland förstagångsväljare mellan 18-21 år svarade 17 % i Angered att de röstade tack vare kampanjen. Kampanjen påverkade människor till att gå och rösta och särskilt förstagångsväljare.

Efter varje avslutad cykelkurs genomförs en enkät med deltagarna. På frågan om varför man vill lära sig cykla svarar de flesta att det är bra för deras hälsa, för att de vill cykla med sina barn och för att kunna cykla till sitt arbete. En större utvärdering av arbetet med cykelskolorna gjordes under 2022, den visade att cykelskolorna bidrar till jämlik hälsa, social hållbarhet och integration.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; tillit till samhället, mellanmänsklig tillit, valdeltagande, självskattad hälsa.

Prioriterat område: Skapa förutsättningar för äldre med livskvalitet

Insatser:

Uppsökande arbete: Målgruppen äldre har varit en prioriterad grupp i det uppsökande arbetet som hälsoguider utfört, se mer under målområde Hälsöfrämjande miljöer och samhällen. Särskilt efter pandemin har det uppsökande arbetet och lotsning till verksamheter som möter äldre varit betydelsefullt för att få seniorer att komma ut i samhället igen.

Samverkan: Utvecklingsledare folkhälsa har arbetat med att stärka samverkan med aktörer som möter seniorer. Vi har utrett och letat efter nya arbetsmetoder och tillsammans med hälsofrämjande enheten på Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen inspirerats av ett arbete som gjorts i London för att nå äldre med utländsk bakgrund. Hittills finns inga beslut på hur och om detta ska tas vidare.

Hälsofrämjande insatser för äldre: i samverkan med Angereds Närsjukhus har vi arbetat för att nå äldre i de hälsofrämjande insatser som erbjuds invånare, det handlar både om träning och om andra levnadsvanor så som t.ex tobaksstopp.

Aktörer:

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, Angereds närsjukhus, civilsamhälle och verksamheter inom Socialförvaltningen Nordost

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Inom detta målområde och inom målgruppen äldre finns det överlag en utmaning att nå de seniorer som inte redan finns i våra verksamheter. Vi ser att det uppsökande arbetet fungerar men inte är resurseffektivt då man når ett fåtal med de insatser som erbjuds. Vi har dragit lärdomar av att låta detta ta tid och att göra det i samverkan med andra aktörer. Vi behöver se till vilka behov målgruppen själva har och hur och var vi kan möta dem för dialog. Målgruppen är inte en homogen grupp.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; ofrivillig ensamhet, statistik kopplad till livsstilsrelaterad sjukdom, självskattad hälsa.

2. Utvecklingsområden i det lokala folkhälsoarbetet (OBS, dessa texter är likadana i rapporteringen för Angered och Östra Göteborg)

Beskriv den lokala processen med folkhälsoråd/stadsutvecklingsråd eller liknande dialogforum där hälso- och sjukvårdsnämnden deltar

Under 2022 har Socialnämnden Nordost och HSN haft två dialogmöten. Ett i april och ett i oktober. På dessa har presidiet deltagit från SF NO och de utsedda politikerna från HSN. Dialogen har varit bra och konstruktiv.

I tillägg så har SN NO ett samhällsutvecklingsråd, det består av politiker från nämnden, en från varje parti och ska vara ett dialogforum främst mellan politiken och tjänstepersoner och/eller andra förvaltningar/samverkansaktörer. Vid dessa tillfällen diskuteras folkhälsa och stadsutveckling och det är ett bra forum för att driva folkhälsofrågorna framåt och öka kunskapen hos politiker.

Beskriv hur det lokala folkhälsoarbetet (inom ramen för folkhälsoavtalet) bidragit till att öka andelen elever med fullföljda studier

Inom ramen för folkhälsoarbetet sker en rad insatser som har bäring på att öka andelen elever med fullföljda studier. Alla främjande och förebyggande insatser med fokus på en god start i livet och goda uppväxtvillkor bidrar på ett eller annat sätt till att stärka barn och ungas hälsa, vilket också är en förutsättning för en lyckad skolgång. Det familjecentrerade arbetssättet är ett exempel där barnet och familjen gynnas av god samverkan för att tidigt kunna ge de insatser som behövs för att förhindra negativ hälsoutveckling. Vi ser att arbetet med att öka deltagande och informera om

förskola som görs inom ramen för vårt föräldrastödjande kurser är särskilt viktigt för att i god tid få in barn i det svenska skolsystemet.

Redogör för om och hur det lokala folkhälsoarbetet utformats för att nå prioriterade grupper i syfte att minska skillnader i hälsa

Många av insatserna som pågår eller planeras i stadsområdet genomförs i samarbete med kulturtolkar och hälsoguides. Detta är ett sätt att nå prioriterade grupper, det är tydligt att vi når många fler invånare som vi annars inte gjort när vi samverkar med dessa brobyggare. Kulturtolkar och hälsoguides kan genom sina nätverk även bidra med kunskap om prioriterade grupper och genom denna information kan vi anpassa våra insatser för att möta behoven. I flera av de insatser som handlar om meningsfull fritid eller fysisk aktivitet för unga finns ett särskilt fokus på att nå unga med funktionsnedsättningar.

På vilket sätt har arbetet med prioriterade gruppers inflytande och delaktighet utvecklats och tagits tillvara?

En tät dialog och delaktighet med hälsoguides ger kunskap kring hur vi bäst utformar deras uppdrag så att vi når mesta möjliga effekt. Ungas delaktighet har främjats genom att stödja dem att vara delaktiga i samhällsutvecklingsfrågor och frågor som rör hälsa, både i Angered och i Östra Göteborg har unga själva belyst att ett av de största problem de har är psykisk hälsa, nu fortsätter arbetet med att se hur vi kan fånga upp deras behov och samverka kring insatser med alla berörda parter.

3. Övrigt

Om det är relevant, redogör för reflektioner eller iakttagelser gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsdelen eller förändringar i samhället som kan komma att påverka de prioriteringar som anges i handlingsplanen inför dess årliga revidering

Under 2022 har det förekommit en stor desinformationskampanj mot Socialtjänstens arbete. Särskilt är det våra brobyggare; hälsoguides och kulturtolkar som fångar upp detta och som möter denna bristande tillit dagligen, inte bara gentemot socialtjänsten utan även mot vården, förskola och skola. Vi ser att det har påverkat och påverkar insatser vi gör och att det är av stor betydelse att hela tiden arbeta med att stärka tilliten till samhällets institutioner och stärka tilliten mellan våra verksamheter gentemot befolkningen. Vi ser därför ett stort behov av att utveckla arbetet kring tillit, delaktighet och inflytande utifrån det nya målområdet i 2023 års handlingsplan. För att nå ut med hälsofrämjande insatser behöver befolkningen känna tillit och förtroende till våra verksamheter.

4. Ekonomisk redovisning

	Budget 2022			Utfall 2022		
	HSN	SDN	Övrigt	HSN	SDN	Övrigt
Ingående medel från 2021						
Utvecklingsledare folkhälsa lön (inkl. lönebikostnader)	350	350		270	270	

Omkostnader (admin., kostnader, resor, kurser etc.)	0	0		10	10	
Folkhälsoinsatser enligt handlingsplanen:						
Ge varje barn en god start i livet	330	330		370	370	
Fortsatt goda förutsättningar genom skolåren	920	920		900	900	
Den psykiska ohälsan ska minska	10	10		10	10	
Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen	180	180		195	195	
Skapa förutsättningar för åldrande med livskvalitet	30	30		20	20	
SUMMA	1820	1820		1775	1775	
Återbetalning till HSN	0 kronor					

Uppföljning av avtal för folkhälsoinsatser i stadsdel **Östra Göteborg** 2022

Göteborgs Stad, stadsdelsnämnden och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal om lokalt folkhälsoarbete från 1 januari 2021 till 31 december 2022. Med grund i parternas mål- och inriktning formuleras en handlingsplan för det lokala folkhälsoarbetet. Den ska även följa de målområden och dokument som anges i avtalet:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Göteborgs Stads program för en jämlik stad med flera)
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030 med flera)
- Mål- och inriktningsdokument för HSN

Handlingsplanen anger folkhälsoarbetets riktning och innehåller insatser som ska bidra till det övergripande målet att uppnå en jämlik hälsa i befolkningen. Detta ska ske utifrån ett rättighetsbaserat arbete med vägledning av FN:s konvention om barnets rättigheter samt mänskliga rättigheter. Arbetet med att förbättra folkhälsan kräver gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer och olika huvudmän. Det lokala arbetet sker i bred samverkan med olika samhällsaktörer. Handlingsplanen fastställs och revideras årligen i samband med gemensamt presidiummöte eller annat likvärdigt politiskt dialogforum.

Instruktioner

Beskriv kortfattat insatser under året utifrån handlingsplanens prioriterade områden.

Om det finns ytterligare dokumentation som genomförts inom ramen för avtalet, exempelvis projekt, utvärderingar, verksamhetsberättelser kan dessa bifogas.

Uppföljningen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen genom hsn.goteborg@vgregion.se senast den 1 februari 2023.

1. Prioriterade områden i den lokala handlingsplanen

Prioriterat område: Ge varje barn en god start i livet

Insatser

Familjeguide

Arbetet med familjeguiderna sker kontinuerligt och under 2022 har fokus legat på distribuering av guiderna till olika verksamheter. Den kan användas i samtal och delas ut till familjer för att beskriva vilket stöd och vilka aktiviteter som finns för familjer i Östra Göteborg.

Stärka föräldrar

Det pågår ett successivt arbete med att stärka föräldrar och andra viktiga vuxna för att främja barns uppväxt. Under hösten inleddes ett samarbete med föreningen Tidigt föräldrastöd och deras kulturtolkar. Socialförvaltningen och förskoleförvaltningen tecknade ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningen med insatserna: föräldrastödjande insatser och samverkan med socialtjänsten. I praktiken innebär samarbetet att föreningen håller föräldrastödskurserna ABC och förälder i nytt land på andra språk än svenska och ibland i samverkan med kursledare från offentliga aktörer (region eller kommun). På detta sätt kan fler föräldrar nås till främjande insatser.

Stödjande insatser för barn med funktionsvariation och deras familjer

Socialförvaltningen Nordost har ett avtal med Bräcke diakoni för genomförande av insatsen *Mötesplats för föräldrar och barn med funktionsvariation*. Syftet med insatsen är att erbjuda en anpassad, mötesplats på en befintlig plats för föräldrar med barn upp till skolåldern med funktionsvariation av olika slag. Mötesplatsen erbjuds på Bergsjöns öppna förskola en gång i veckan. Som komplement erbjuds även digitala föreläsningar och workshops för att ge föräldrar mer kunskap och verktyg som kan ge stöd i föräldraskapet. Under hösten gjordes en ny upphandling där uppdraget från och med 2023 kommer att utökas ytterligare och innefatta samverkan med BVC samt generellt föräldrastöd med fokus på språkutveckling. Delar av arbetet utökas till andra områden i Nordost.

Språkutveckling

För att bidra till ökad lust och möjlighet till läsning har böcker köpts in till nya kapprumsbibliotek hos olika aktörer i stadsområdet. Även befintliga kapprumsbibliotek har setts över och uppdaterats. Böcker har även köpts in för läsfrämjande insatser i samverkan med förskolor, skolor, föreningar och andra aktörer.

Tandhälsa

Arbetet med tandboxen har löpt på och allt fler förskolor deltar. Samverkan sker med tandvårdens hälsopromotörer som är aktiva i hela stadsområde Nordost.

Barnkonventionen

Under våren genomfördes en barnrättskonferens på uppdrag av Socialnämnden Nordost. Deltagare var övriga socialförvaltningar, grundskola, förskola och förvaltningen för funktionsstöd. Fokus på konferensen var att uppmärksamma den nya barnrättsplanen för Göteborgs stad, öka kunskap och främja samverkan mellan förvaltningarna.

Aktörer

Insatserna ovan har skett i samverkan med en rad aktörer. Däribland: Verksamheter inom socialförvaltningen Nordost, verksamheter inom regionen tex. Angered Närsjukhus, Tandvården och Central barnhälsovård, Grundskoleförvaltningen, Förskoleförvaltningen, Kulturförvaltningen. Inom

området som handlar om att stärka föräldrar har också det civila samhället varit involverade i hög utsträckning, särskilt genom det Idébarna offentliga partnerskap som skapats med föreningen Tidigt föräldrastöd och avtalet med Bräcke diakoni.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

De insatser som ligger under detta målområde ämnar stärka föräldraskapet och öka möjligheten för barn att växa upp i en hälsofrämjande kontext där föräldern har verktyg att stötta sitt barn i dess egen utveckling. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt, både för anknytning, tidig språkutveckling och möjligheterna att klara skolan. Ju fler föräldrar och andra viktiga vuxna som nås med föräldrastödande insatser desto bättre förutsättningar får barnen. Samarbetet med föreningen Tidigt föräldrastöd gör att fler nås med erbjudande om föräldrastödande insatser och genom att arbeta i samverkan med civilsamhället ser vi att individer som står långt från samhället och förvaltningens verksamheter nås i högre utsträckning. I samarbetet med Bräcke diakoni har fler och fler barn med funktionsvariation och deras förälder/vårdnadshavare hittat till verksamheten. Flera familjer har fått ytterligare kontakt och stöd genom socialförvaltningens resursenhet.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; andel barn inskrivna i förskola, kariesfrihet, språkscreening 2,5 år samt nationellt prov åk 2.

Prioriterat område: Ge barn fortsatt goda förutsättningar genom skolorna

Insatser

Skolnärvaro och resultat i skolan

NOSAM barn och unga i Östra Göteborg har under året haft fokus på närvaro i skolan. Under våren hölls en workshop som mynnade ut i olika förslag för att stärka samverkan kring närvaroarbetet. Ett prioriterat område har varit ökad kännedom om varandras verksamheter, varför digitala frukostseminarier har anordnats under hösten. Spridning av olika kompetensutvecklande konferenser och seminarier har också varit i fokus.

Under året inleddes ett samarbete med föreningen Bergsjön studiecenter läxhjälpen och socialförvaltningen tecknade ett Idéburet offentligt partnerskap avseende läxhjälp, föräldrasamverkan och föräldrastödande aktiviteter. I praktiken innebär det läxhjälp erbjuds på fyra platser i Nordost och timanställda föräldrar som samordnar olika insatser för att stärka föräldrar, bygga tillit samt skapa trygghet och inkludering i samhället. Föräldrastödande aktiviteter genomförs i samarbete med medarbetare från förvaltningen med utgångspunkt i det familjecentrerade arbetet.

Stärka och involvera pappor

Under året har detta varit ett fokusområde som vi arbetat med för att komma framåt och få en mer jämn fördelning på tex deltagandet i föräldrastödande program. Föreningen Tidigt föräldrastöd har i högre utsträckning nått även pappor med sitt erbjudande om föräldrastödkurser, men arbetet behöver fortsätta.

Förvaltningsövergripande arbete ANDTS

Samverkan med Stadens kunskapscentrum för ANDTS har skett för att förebyggande användandet av lustgas. Enheten *Förebyggande och främjande* har fått kompetensutveckling för att bättre kunna ta samtal med unga kring ANDTS frågor. De flesta medarbetare inom enheten är fältarbetare.

Fysisk aktivitet

Under året har vi stöttat en skola att främja fysisk aktivitet och aktiva raster genom konceptet Trivselledare. Skolans barn har även fått åka på utflykt till klätterhall och personal upplever att skolgården är mer levande och att mellanstadieeleverna är mer aktiva.

Aktörer

Insatserna har skett i samverkan med VGR, Grundskoleförvaltningen, lokala föreningar och kunskapscentrum för ANDTS i Göteborg stad.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Insatserna har bidragit till att barn och unga getts bättre förutsättningar att klara läxor och föräldrar stärkta möjligheter att vara delaktiga kring sina barns skolgång. Samtidigt har lokala aktörer som möter barn och unga fått ökad kännedom om varandras verksamheter samt kompetensutveckling, vilket torde bidra till bättre samverkan för ökad närvaro i skolan. Sammantaget bidrar insatserna till större möjligheter för elever att fullfölja sina studier. Föräldrasamverkan bidrar till en meningsfull fritid genom samordning av aktiviteter för barn och unga. Genom att aktivt arbete med raster på en skola har fler elever blivit aktiva.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; Deltagande i föreningsliv, nöjdhet med sin fritid, psykisk hälsa hos barn och unga, fetma och övervikt, skolnärvaro, gymnasiebehörighet

Prioriterat område: Den psykiska ohälsan ska minska

Insatser:

Kompetensutveckling

Fältarbetare och personal från fritid har gått utbildningen Mental Health first aid (MHFA). Många belyser att den psykiska hälsan hos ungdomar blir allt sämre och att de behöver verktyg hur man kan bemöta unga och var de kan slussas vidare.

Insatser som bidrar till att främja psykisk hälsa hos barn och unga

I samarbete med SPIV (Suicidprevention i Väst) har utbildningar i psykisk livräddning för elever i årskurs 8 och 9 genomförts i fyra skolor i Nordost (21 klasser), varav två skolor i Östra Göteborg.

I Nordost finns en vårdcentral med tilläggsuppdrag om ungas psykiska hälsa (UPH). Samarbete har etablerats för att sprida information och kunskap om att UPH finns och vilket stöd som erbjuds. Det har bland annat skett genom att bjuda in till informationsträffar för yrkesverksamma som kommer i kontakt med unga.

Studenters psykiska hälsa

Under året har ett större stadenövergripande arbete med studenters psykiska hälsa startats upp. De flesta studenter tillhör målgruppen unga vuxna. Unga vuxna i form av högskolestudenter uppvisar en sämre psykisk hälsa jämfört med jämnåriga som förvärvsarbetar [visar studier](#) som Folkhälsomyndigheten sammanställt på nationell nivå. Efter dialog med studenter startade en arbetsgrupp kring studenters psykiska hälsa. Förutom representation av utvecklingsledare folkhälsa från samtliga stadsområden i staden ingår representanter från Chalmers och Göteborgs Universitet. En kartläggning av studenters behov av hälsofrämjande och förebyggande insatser samt vilket stöd som finns att få har gjorts. Under hösten bjöd arbetsgruppen in till konferensen Studenters psykiska hälsa— *en stor samhällsutmaning* för att sprida kartläggningens resultat. Nordost är det stadsområde med minst antal studenter men vi ser att de som är studenter kan vara extra utsatta på grund av boendesituation eller andra livsvillkor. Arbetet fortlöper.

Aktörer:

Insatser har skett i samverkan med SPIV, vårdcentral med uppdrag UPH, grundskola och andra

verksamheter inom kommun/region. I arbetet med studenters psykiska hälsa har en rad aktörer varit delaktiga, däribland universitet och elevorganisationer.

Vilka är de främsta effekterna (resultat/lärdomar av insatserna)?

Insatserna bidrar till ökad kunskap om psykisk ohälsa, vilket stöd som finns och hur du kan bemöta personer med psykisk ohälsa. Unga lär sig om olika strategier för att hantera starka känslor, enligt forskning mår barn och unga bättre när de kan sätta ord på sina känslor och få förståelse för hur kropp och hjärna fungerar. Både medarbetare och unga själva belyser att den psykiska hälsan hos unga blir sämre, och därför behöver arbetet fortsatt pågå och stärkas. Arbetet med studenters psykiska hälsa har resulterat i ett nätverk och att frågan nu är uppe på agendan.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; psykiskt välbefinnande, nöjda med sig själva, vårdbehov, gymnasiebehörighet och fullföljda högre studier.

Prioriterat område: Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

Insatser

Hälsofrämjande insatser daglig verksamhet

I samverkan med Idrotts- och föreningsförvaltningen erbjuds besökare på dagliga verksamheter fysisk aktivitet. För att nå så många som möjligt erbjuds deltagande på olika sätt; fysiskt träningspass i Geråshallen en gång per vecka samt digitala träningspass. Geråshallens medarbetare har även besökt tre olika dagliga verksamheter för att locka fler till passen.

Förebygga ohälsa till följd av pandemin genom uppsökande arbete

Förvaltningen arbetar mycket uppsökande med våra Hälso guider. Under året har de haft en rad uppdrag med Utvecklingsledare och Angereds Närsjukhus som gemensamma uppdragsgivare. De arbetar med ett uppdrag som heter Hälsa i Pandemins spår. Där ser vi att det skapats många hälsofrämjande grupper som når personer som inte återfinns i andra verksamheter, exempelvis har det startats träningsgrupper för kvinnor. Att hälso guiderna talar fler språk än svenska är en framgångsfaktor. Det har även genomförts uppsökande arbete mot äldre, promenadgrupper och medborgardialoger tillsammans med hälso guider.

Utveckling och samverkan inom delaktighets- och inflytande frågor – fokus valet

Under 2022 har det varit valår, förvaltningen har bidragit till det valstärkande arbete genom att dels hålla aktiviteter, dels låna ut hälso guider till att arbeta som Valambassadörer. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice stod för samordningsansvaret för insatserna. Valambassadörernas uppdrag var att uppmärksamma och sprida kunskap om valet och vikten av att delta i de demokratiska processerna. De arbetade på gator och torg, bemannade mötesplatser, höll i föreläsningar och planerade aktiviteter. De deltog även i demokratibussturnén och fritidsgårdsturnén som pågick i Nordost inför valet. Utöver detta arrangerades torgdagar och arrangemang med tema val i Nordosts olika områden i samverkan med andra förvaltningar, bolag och civilsamhället.

Cykelskolor

Under 2022 hölls sju cykelkurser för nybörjare i stadsområdet genom Cykelfrämjandet, totalt 79 deltagare var anmälda till kurserna. I Östra Göteborg erbjöds kurserna i Bergsjön. Som komplement till kurserna erbjuds även cykelutflykter och mekarkurser för att skapa förutsättningar för att fortsatt upprätthålla cyklingen efter avslutad kurs.

Olycksfall i hemmet – fokus barn

Under året har ett fokusområde varit att undersöka mer kring området olycksfall i hemmet. Efter inhämtande av statistik kan konstateras att framförallt Angered har en högre grad av olycksfall i hemmet bland barn. Kontakt har etablerats med central barnhälsovård som också påbörjat ett

utvecklingsarbete kopplat till barnhälsovården. Fokus under 2023 blir att etablera kontakt med bostadsbolag för att undersöka möjligheter kring gemensamt förebyggande arbete där även delar av Östra Göteborg kommer inkluderas.

Medborgardriven forskning

Samverkan med Göteborgs universitet för att tillgängliggöra forskningsresultat till boende i Bergsjön. Projektet *Empowering cities of migration* – sprida forskningsresultat om delaktighet och livsvillkor för boende i Bergsjön med syfte att skapa en gemensam plattform för folkhälsainsatser.

Aktörer:

Angereds Närsjukhus, Förvaltningen för demokrati- och medborgarservice, förskoleförvaltningen, civilsamhälle, Göteborgs universitet.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Arbete med brobyggare möjliggör att nå ut till invånare som vi annars inte möter, det bidrar också till viktig kunskap om behov hos befolkningen som ligger till grund i utformande av insatser. I förlängningen bidrar arbetet till ökad kännedom om, och tillit till, samhällets instanser. Vi ser att vi behöver stärka arbetet ytterligare med fysisk aktivitet hos gruppen som har funktionsnedsättning och arbetar för att stärka samverkan med förvaltningen för funktionsstöd.

Efter valet genomfördes en kännedomsundersökning av det valstärkande arbetet i staden. Ett externt företag intervjuade 2500 göteborgare på olika gator och torg. Enligt resultaten från undersökningen nåddes totalt 57 % av Bergsjön/Kortedalas befolkning med valstärkande information. Det är ett högt observationsvärde, vanligtvis nås cirka 30 % av befolkningen av kampanjer då mängden information i samhället ökar. 5 % av befolkningen i Bergsjön/Kortedala svarade att de röstade tack vare kampanjen. Bland förstagångsväljare mellan 18-21 år svarade 12 % i Bergsjön/Kortedala att de röstade tack vare kampanjen. Kampanjen påverkade människor till att gå och rösta och särskilt förstagångsväljare.

Efter varje avslutad cykelkurs genomförs en enkät med deltagarna. På frågan om varför man vill lära sig cykla svarar de flesta att det är bra för deras hälsa, för att de vill cykla med sina barn och för att kunna cykla till sitt arbete. En större utvärdering av arbetet med cykelskolorna gjordes under 2022, den visade att cykelskolorna bidrar till jämlik hälsa, social hållbarhet och integration.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; tillit till samhället, mellanmänsklig tillit, valdeltagande, självskattad hälsa.

Prioriterat område: Skapa förutsättningar för äldre med livskvalitet

Insatser

Uppsökande arbete: Målgruppen äldre har varit en prioriterad grupp i det uppsökande arbetet som hälsoguider utfört, se mer under målområde Hälsöfrämjande miljöer och samhällen. Särskilt efter pandemin har det uppsökande arbetet och lotsning till verksamheter som möter äldre varit betydelsefullt för att få seniorer att komma ut i samhället igen.

Samverkan: Utvecklingsledare folkhälsa har arbetat med att stärka samverkan med aktörer som möter seniorer. Vi har utrett och letat efter nya arbetsmetoder och tillsammans med hälsöfrämjande enheten på Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen inspirerats av ett arbete som gjorts i London för att nå äldre med utländsk bakgrund. Hittills finns inga beslut på hur och om detta ska tas vidare.

Hälsofrämjande insatser för äldre: i samverkan med Angereds Närsjukhus har vi arbetat för att nå äldre i de hälsofrämjande insatser som erbjuds invånare, det handlar både om träning och om andra levnadsvanor så som t.ex tobaksstopp.

Aktörer:

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, Angereds närsjukhus, civilsamhälle och verksamheter inom Socialförvaltningen Nordost

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Inom detta målområde och inom målgruppen äldre finns det överlag en utmaning i att nå de seniorer som inte redan finns i våra verksamheter. Vi ser att det uppsökande arbetet fungerar men inte är resurseffektivt då man når ett fåtal med de insatser som erbjuds. Vi har dragit lärdomar av att låta detta ta tid och att göra det i samverkan med andra aktörer. Vi behöver se till vilka behov målgruppen själva har och hur och var vi kan möta dem för dialog. Målgruppen är inte en homogen grupp.

Insatserna i målområdet är aktiviteter som bidrar till följande indikatorer på lång sikt; ofrivillig ensamhet, statistik kopplad till livsstilsrelaterad sjukdom, självskattad hälsa.

2. Utvecklingsområden i det lokala folkhälsoarbetet (OBS, dessa texter är likadana i rapporteringen för Angered och Östra Göteborg)

Beskriv den lokala processen med folkhälsoråd/stadsutvecklingsråd eller liknande dialogforum där hälso- och sjukvårdsnämnden deltar

Under 2022 har Socialnämnden Nordost och HSN haft två dialogmöten. Ett i april och ett i oktober. På dessa har presidiet deltagit från SF NO och de utsedda politikerna från HSN. Dialogen har varit bra och konstruktiv.

I tillägg så har SN NO ett samhällsutvecklingsråd, det består av politiker från nämnden, en från varje parti och ska vara ett dialogforum främst mellan politiken och tjänstepersoner och/eller andra förvaltningar/samverkansaktörer. Vid dessa tillfällen diskuteras folkhälsa och stadsutveckling och det är ett bra forum för att driva folkhälsofrågorna framåt och öka kunskapen hos politiker.

Beskriv hur det lokala folkhälsoarbetet (inom ramen för folkhälsoavtalet) bidragit till att öka andelen elever med fullföljda studier

Inom ramen för folkhälsoarbetet sker en rad insatser som har bäring på att öka andelen elever med fullföljda studier. Alla främjande och förebyggande insatser med fokus på en god start i livet och goda uppväxtvillkor bidrar på ett eller annat sätt till att stärka barn och ungas hälsa, vilket också är en förutsättning för en lyckad skolgång. Det familjecentrerade arbetssättet är ett exempel där barnet och familjen gynnas av god samverkan för att tidigt kunna ge de insatser som behövs för att förhindra negativ hälsoutveckling. Vi ser att arbetet med att öka deltagande och informera om förskola som görs inom ramen för vårt föräldrastödjande kurser är särskilt viktigt för att i god tid få in barn i det svenska skolsystemet.

Redogör för om och hur det lokala folkhälsoarbetet utformats för att nå prioriterade grupper i syfte att minska skillnader i hälsa

Många av insatserna som pågår eller planeras i stadsområdet genomförs i samarbete med kulturtolkar och hälsoguider. Detta är ett sätt att nå prioriterade grupper, det är tydligt att vi når många fler invånare som vi annars inte gjort när vi samverkar med dessa brobyggare. Kulturtolkar och hälsoguider kan genom sina nätverk även bidra med kunskap om prioriterade grupper och genom denna information kan vi anpassa våra insatser för att möta behoven. I flera av de insatser

som handlar om meningsfull fritid eller fysisk aktivitet för unga finns ett särskilt fokus på att nå unga med funktionsnedsättningar.

På vilket sätt har arbetet med prioriterade gruppers inflytande och delaktighet utvecklats och tagits tillvara?

En tät dialog och delaktighet med hälsoguider ger kunskap kring hur vi bäst utformar deras uppdrag så att vi når mesta möjliga effekt. Ungas delaktighet har främjats genom att stödja dem att vara delaktiga i samhällsutvecklingsfrågor och frågor som rör hälsa, både i Angered och i Östra Göteborg har unga själva belyst att ett av de största problem de har är psykisk hälsa, nu fortsätter arbetet med att se hur vi kan fånga upp deras behov och samverka kring insatser med alla berörda parter.

3. Övrigt

Om det är relevant, redogör för reflektioner eller iakttagelser gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsdelen eller förändringar i samhället som kan komma att påverka de prioriteringar som anges i handlingsplanen inför dess årliga revidering

Under 2022 har det förekommit en stor desinformationskampanj mot Socialtjänstens arbete. Särskilt är det våra brobyggare; hälsoguider och kulturtolkar som fångar upp detta och som möter denna bristande tillit dagligen, inte bara gentemot socialtjänsten utan även mot vården, förskola och skola. Vi ser att det har påverkat och påverkar insatser vi gör och att det är av stor betydelse att hela tiden arbeta med att stärka tilliten till samhällets institutioner med och stärka tilliten mellan våra verksamheter gentemot befolkningen. Vi ser därför ett stort behov av att stärka arbetet kring tillit, delaktighet och inflytande utifrån det nya målområdet i 2023 års handlingsplan. För att nå ut med hälsofrämjande insatser behöver befolkningen känna tillit och förtroende till våra verksamheter.

Eventuellt övriga kommentarer till uppföljningen

En återbetalning om 250 tkr har gjorts till Hälso- och sjukvårdsnämnden på grund av att en del insatser som planerats inte varit möjliga att genomföra, där har enbart utredande arbete skett. Exempelvis olycksfall i hemmet bland barnfamiljer där frågan har utretts under året men inte kommit till insatser som kostar pengar. Även planerade insatser riktat till äldre har inletts i planerande stadier men ej kostat pengar samt bedömts kunna omhändertas inom verksamhetens ordinarie budget.

4. Ekonomisk redovisning

	Budget 2022			Utfall 2022		
	HSN	SDN	Övrigt	HSN	SDN	Övrigt
Ingående medel från 2021						
Utvecklingsledare folkhälsa lön (inkl. lönebikostnader)	350	350		300	300	
Omkostnader (admin., kostnader, resor, kurser etc.)	0	0		10	10	
Folkhälsoinsatser enligt handlingsplanen:						

Ge varje barn en god start i livet	260	260		155	155	
Fortsatt goda förutsättningar genom skolåren	30	30		25	25	
Den psykiska ohälsan ska minska	10	10		10	10	
Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen	280	280		270	270	
Skapa förutsättningar för åldrande med livskvalitet	70	70		10	10	
SUMMA	1000	1000		780	780	
Återbetalning till HSN	250 tkr					

Uppföljning av Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Angered 2022

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med stadsdelsnämnden om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet med barn och familjer i stadsdelen. Stadsdelens koordinator för det familjecentrerade arbetet ingår i ett nätverk över staden och kan vara en resurs i uppföljningen. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

Instruktion

- Avtalet följs upp årligen med hjälp av nedanstående mall, eventuella bilagor kan bifogas.
- Uppföljningen gäller endast de insatser som regleras i avtalet mellan HSNG och socialnämnden. Fokus i uppföljningen ska vara på vad som tillkommit barn och familj genom samverkan.
- Obs! Max antal tecken för frågor med möjlighet till fritext är 600.

Uppföljningen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen genom delregional.namnd.goteborg@vgregion.se senast 1 februari 2023. Den ska också gå för kännedom till respektive berörda nämnder, SN och FSN.

Samordning och utveckling av familjecentrerat arbetssätt i stadsdelen

Till hur stor del finansierar avtalet följande:

FCA-koordinator: 100 %

FC-samordnare: _____ %

I Angered finns tre familjecentraler (Angered Centrum, Lövgärdet och Hjällbo) med tre samordnare. FCA-koordinator arbetar därför inte som samordnare på familjecentral utan 100% som koordinator.

Redogör för koordinatorsnätverkets samt samordnarfunktionens arbete under året, inklusive de viktigaste erfarenheterna av årets insatser:

- FCA-koordinatorsnätverk över staden och i Nordost för gemensamma FCA insatser.
- ABC Samordning och utveckling av föräldrastödsarbetet.
- Del i nätverk för att öka vaccinationstäckning.
- Sammankallande och processtöd för utökade hembesök.
- Informationsspridning om FCA: Familjeguide och föräldrastödinformation.
- Medverkan i lokala samverkansgruppen, (kompetensutveckling SIP)
- Ansvar för hemsidor kopplade till FCA och föräldrastöd.
- Sammanslagning av FCA arbetet Nordost (givande och tidskrävande process) gemensam handlingsplan FCA Nordost 2023 framtagna samtidigt som mål i handlingsplanerna för 2022 har uppnåtts.

Redogör för om och hur det lokala arbetet utformats för att nå prioriterade grupper i syfte att minska skillnader i hälsa och livsvillkor:

- Verksamhetsöverskridande samverka för att nå familjer som behöver det mest. Fånga familjer där de är och "passar på" att informera om andra verksamheter.
- ABC föräldrastödsutbildning (26 grupper, 186 deltagande föräldrar 2022). Sex nya gruppleddare utbildade och tvärprofessionella gruppleddarpar har skapats med föreningar (mentormammor och pappasamverkan).
- Tillitsstärkande insatser såsom utökade hembesök (529 st utförda 2022) för tidig upptäckt och tidiga samordnade insatser och för att tillgängliggöra stödinsatser.
- Erbjudande och tipsa om kostnadsfria insatser, Göteborg har mycket att erbjuda.
- Översättning av familjeguide på somaliska, arabiska, engelska.
- Erbjuder insatser i språkgrupper.
- Hälso guider har arbetat för ökad vaccinationstäckning.
- Tandboxen på förskolor för ökad kunskap till barn och föräldrar om tand och munhälsa.
- FCA nyhetsbrev (stöd, utbildning, aktiviteter som stärker familjer) skickas till alla verksamheter som möter barn, unga och deras föräldrar
- Små barn Nordost: Upptäcka och erbjuda stöd till små barn med regleringssvårigheter och deras föräldrar.
- Mental health first aid (utbildning i psykisk ohälsa, psykisk livräddning via Suicidprevention till högstadielärover i årskurs 8 och 9).

Styrning och samverka

Redogör för hur NOSAM fungerar som styrgrupp för det familjecentrerade arbetssättet:

NOSAM barn och unga Angered har fungerat bra som styrgrupp fram till 2022, nu har styrgruppsansvaret nu lyfts över till strategiska gruppen. Representationen har varit bred och närvaron generellt hög historiskt. Digitala mötesformer och minskad uppslutning på möten samt avsaknad av ordförande har dock påverkat förutsättningen för NOSAM Angered att agera styrgrupp 2022.

Ge exempel på eventuella förbättringsområden inför 2023:

NOSAM är inte styrgrupp längre, de behöver dock fungera som ett förankringsforum för samverkansprocesser och gemensamma utmaningar för FCA frågor lokalt.

Förbättringsområden: fysiska möten, alternerande ordförandeskap mellan verksamheterna och möjlighet resursmässigt för BMM att närvara. Behov av obligatorisk introduktion finns så tillsatta representanter vet vad representantskapet innebär och deras åtagande att förankra det som lyfts i NOSAM.

Ge exempel på aktiviteter som skett i samverkan, och beskriv vilket mervärde som skapats för barn och familj? Skriv utifrån medverkande arenor och verksamheter i det lokala FCA-arbetet.

Aktivitet: Digitala föreläsningar skärmar och små barn

Medverkande: FCA koordinators, förskola, familjecentral, bibliotek, föreningar, socialtjänst m.fl.

Mervärde: ökad kunskap om inverkan på barn (anknytning, språkutveckling samt inläring digitalt och analogt).

Aktivitet: Barnhälsonätverk (Lövgärdet och Hjällbo)

Medverkande: BVC, SOC, förskola (rektor, specialpedagog), öppen förskola, FCA koordinator.

Mervärde: Tidigt förebyggande och samverkan kring gemensamma utmaningar och möjligheter kring våra små barn.

Aktivitet: Stötta spridning av förskolans nya uppdrag att aktivt erbjuda plats till barn utan förskoleplats med "Fler barn i förskola" material.

Medverkande: Rektor förskola, FCA koordinator

Mervärde: Ökar språkutveckling och social träning, närvaropraktik inför skola.

Aktivitet: Tand och munhälsa samt tandboxen på förskolor.

Medverkande: FCA koordinator, folktandvården, FSF.

Mervärde: Ökad kunskap om tand och munhälsa hos barn och föräldrar

Aktivitet: SIP utbildningar 275 medarbetare utbildade 2022

Medverkande: FCA koordinators, elevhälsa, Förskola, grundskola, BVC, socialtjänst, folktandvården, FSF, civilsamhälle.

Mervärde: Ökad kunskap och trygghet i att hålla SIP, fler barn som får samordnat stöd.

Beskriv positiva saker som skett under året och de framgångsfaktorer som kan kopplas till detta.

- FCA nyhetsbrev i Nordost går ut till personal i samtliga verksamheter som möter barn och unga. Bred samverkan 0-18 år och relevant innehåll för verksamheterna.
- Tydligare riktning 0-18 år jobba hela åldersspannet och rimligare synkning av FCA arbetet i Nordost 0-18 år. Förstärkt FCA arbete i Nordost.

Ge exempel på utmaningar/förbättringsområden som är nya för året eller kvarstår:

Informationsspridning nyckelpersoner krävs för att FCA informationen skall nå ända ut till föräldrarna. En utmaning är att paketera information på flera språk i en och samma affisch, ingen verksamhet vill/kan tapetsa sin vägg med ett och samma budskap på flera språk.

Tillitsskapande och kunskapshöjande arbete om socialtjänst i verksamheter och aktivt möta desinformationskampanj på sociala medier.

Rekryteringsutmaningar till BVC vilket påverkar möjligheten att utföra bland annat utökade hembesök.

Höga tolkkostnader innebär att vi i Nordost har mindre medel kvar till FCA insatser i jämförelse med andra stadsdelsområden.

Klicka här för att ange text.

Bemanning och kompetensutveckling

Redogör för avtalsområdets utbud av familjecentraler, familjecentralsliknande verksamheter och det familjecentrerade arbetet med avtal (redogör för både befintligt utbud och planering av framtida verksamheter):

Familjecentral (fullt ut samlokaliserad):

Tyvärr har Barnmorskemottagningen ej tillräckligt med resurser att bemanna familjecentralerna, därav har vi ej någon fullt ut samlokaliserad familjecentral.

Befintliga familjecentralslikande verksamheter:

Familjecentralen Lövgärdet

Familjecentralen Angered centrum

Familjecentralen Hjällbo

Planerad familjecentral:

Familjecentral i Hammarkullen

Önskad familjecentral:

Familjecentral i Gårdsten

Övriga familjecentralsarenor:

- Hälsobussen fungerar som en rullande arena för FCA, den skapar även möjlighet att möta de föräldrar som inte kommer till familjecentralerna.
- Förebyggande socionom besöker även öppna förskolor utanför familjecentralerna.

Upplever ni att befintlig bemanning vid respektive familjecentral är tillräcklig för uppdraget?

Ja

☐

Nej

☒

Om nej, beskriv varför samt vad eller vilken profession som eventuellt saknas:

- Brist på barnmorskor som utför kärnuppdraget på familjecentralen. På familjecentralen Angered C saknas det helt och Hjällbo och Lövgårdets familjecentraler har ca 20 %.
- Mer resurser till BMM möjliggör deras medverkan i samverkan med andra aktörer.
- Rekrytering av barnhälsovårdssköterskor är en utmaning i vårt område. Detta innebär mycket stress för personalen och det påverkar möjligheten att samverka och arbeta tidigt förebyggande (Lövgårdets familjecentral har ex endast haft 2 av 4 BHV ssk i tjänst)
- Familjecentralen Angered centrum har under flera år haft för små lokaler, logistik kring mottagningsrummen är svår då man inte har rum för all personal.

Beskriv om och hur kompetenshöjande insatser genomförts för parter (inklusive koordinator/samordnare) vid familjecentral och/eller verksamheter inom det familjecentrerade arbetssättet:

- FFFF Konferens (Föreningen För Familjecentralers Främjande)
- Verksamhetsutveckling familjecentralerna
- Kunskapshöjande insatser om familjecentrerat arbetssätt
- Handledning FCA koordinatörer Nordost
- Handledning FC- samordnare Nordost.
- Grundutbildning i FCA (249 st anmälda, ¼ av dessa från Nordost)
- SIP utbildning till alla verksamheter i Nordost (8 st utbildningar, 275 medarbetare utbildade 2022).
- Fokus stärka SIP arbetet i Nordost för god implementering av SIP process för barn och unga .
- Föräldrakurs Trygghetscirkeln med socionomer från Angereds närsjukhus och Socialförvaltningen på öppna förskolan.
- HBTQ utbildning (familjecentralen Angered C)
- Utbildning / implementering av tandboxen till förskolor
- ABC-gruppledd utbildning (utbildade från förskola, grundskola, civilsamhälle)
- Utbildning om ABC anmälnings systemet.

Ge exempel på ytterligare behov av kompetensutveckling under 2023:

- Verkställa beslut i NOSAM angående digital FCA till verksamheterna
- Verkställa beslut i NOSAM angående digital Barnrättsutbildning till verksamheterna

Övriga kommentarer

Klicka här för att ange text.

Utvecklingsfrågor

Beskriv hur arbetet med generellt föräldraskapsstöd upp till 12 år har utvecklats lokalt. Ge exempel på eventuella utmaningar och förbättringsområden.

Under 2022 har sex nya ABC gruppledare utbildats från olika verksamheter (Föreningen tidigt föräldrastöd, mentormammor, pappasamverkan, grundskola och förskola)

Anmälningssidan är implementerad och används

Utmaningar och förbättringsområden:

Fler tvärprofessionella ABC gruppledarpar

Möjlighet till att annonsera i sociala medier för att bemöta desinformationskampanj och fylla föräldrastödsgrupper.

[Ekonomisk redovisning](#)

Den ekonomiska redovisningen avser uppföljning av budgetutfall i förhållande till budgetunderlag som regleras i avtalet.

	Budget 2022		Utfall 2022-12-31	
	HSNG	SDN	HSNG	SDN
Ingående medel från 2021				
Koordinator/samordnare (lön inkl. lönebikostnader)	384 000	384 000	305 500	305 500
Gemensam kompetensutveckling¹ (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	55 000	55 000	115 901	115 901
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	20 000	20 000	27 763	27 763
SUMMA	459 000	459 000	449 164	449 164
Återbetalning till HSNG	Totalt överskott 19 672 Eftersom överskottet är mindre än 100 tkr görs ingen återbetalning.			

Uppföljning av *Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Angered 2022* har sammanställts av: Theresia Diago Bengtsson (Koordinator för ett familjecentrerat arbetssätt 0-6 år Angered). Avstämning har skett med andra FCA koordinators i Nordost och samordnarna på familjecentralerna.

De lägre lönekostnader beror på sjukfrånvaro och ett glapp mellan vikarie FCA koordinator slutade och ordinarie FCA koordinator kom åter efter föräldraledighet. Detta investerades i en större kompetensutveckling för familjecentralerna.

2023-01-31

¹ Gemensam kompetensutveckling enligt definition ur Vägledning för familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Göteborg 0-6 år

Uppföljning av Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Nordost (östra) 2022

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med stadsdelsnämnden om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet med barn och familjer i stadsdelen. Stadsdelens koordinator för det familjecentrerade arbetet ingår i ett nätverk över staden och kan vara en resurs i uppföljningen. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

Instruktion

- Avtalet följs upp årligen med hjälp av nedanstående mall, eventuella bilagor kan bifogas.
- Uppföljningen gäller endast de insatser som regleras i avtalet mellan HSNG och socialnämnden. Fokus i uppföljningen ska vara på vad som tillkommit barn och familj genom samverkan.
- Obs! Max antal tecken för frågor med möjlighet till fritext är 600.

Uppföljningen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen genom hsn.goteborg@vgregion.se senast 1 februari 2023. Den ska också gå för kännedom till respektive berörda nämnder, SN och FSN.

Samordning och utveckling av familjecentrerat arbetssätt i stadsdelen

Till hur stor del finansierar avtalet följande:

FCA-koordinator: ____100____ %

FC-samordnare: _____ %

Redogör för koordinators samt samordnarfunktionens arbete under året, inklusive de viktigaste erfarenheterna av årets insatser:

Under 2022 har vi förstärkt samverkan med mentormammor, Bräcke diakoni (Tilliten) och Pappasamverkan. Via samordningen av ABC föräldrautbildningar har vi haft fler ABC-grupper som leds av yrkesverksamma gruppleddare och gruppleddare från föreningar (mentormammor och pappasamverkan).

Sammanslagning av FCA arbetet Nordost har varit givande och tidskrävande, en gemensam handlingsplan för Nordost 2023 är framtaget. Samtidigt har vi lyckats uppnå mål i handlingsplanerna för Angered respektive Östras handlingsplan 2022.

Vi har haft mer systematisk spridning av information gällande föräldrastöd och FCA insatser via nyhetsbrev och familjeguiden.

Redogör för om och hur det lokala arbetet utformats för att nå prioriterade grupper i syfte att minska skillnader i hälsa och livsvillkor:

Vi har aktivt arbetat med att nå de föräldrar som är att svår att nå med information. Vi har utvecklat aktiviteter i samarbete med civilsamhället genom att lyssna in vad de anser är familjernas behov samt civilsamhällets synpunkter gällande genomförande – vad som är verksamt för att nå ut.

Styrning och samverkan

Redogör för hur NOSAM fungerar som styrgrupp för det familjecentrerade arbetssättet:

Under 2021 har FCA tagit större ansvar för att sammankalla och att hålla Temagrupper barn och unga. Detta fortsatt även i början av 2022. Vi har haft bättre fokus på frågor som gäller för barn och unga (0–18). Det vore önskvärt att alla verksamheter får förutsättningar att kunna delta på dessa möten.

Ge exempel på eventuella förbättringsområden inför 2023:

NOSAM är inte styrgrupp längre. Men trots det får de agera som samverkansform för alla aktörer. NOSAM måste främja och driva fram den viktiga samverkan som stärker barn och familjer.

Ge exempel på aktiviteter som skett i samverkan, och beskriv vilket mervärde som skapats för barn och familj? Skriv utifrån medverkande arenor och verksamheter i det lokala FCA-arbetet.

Med anledningen av långa väntetider till logoped och BNK (utredning Autism) har utvecklingsarbete fortsatt under 2022 på Familjecentralen Bergsjön för att stärka familjer med barn med funktionsvariation. Samverkan mellan Tilliten och familjecentralen och förebyggarna har stärkt föräldrar som har barn med funktionsvariation. Föräldrar med migrationsbakgrund från Somalia har haft ett högt deltagande på dessa aktiviteter

Gällande "oro för de ofödda barnen" har samordningen av samverkan mellan BMM och förebyggare socionomer fortsatt under 2022.

- *Implementering av Tandbox på 10 förskolor (Nordost östra):* vi har haft mycket bra samverkan mellan förskolor, FCA-koordinator och folktandvården.

- Det har varit bra samverkan mellan folktandvården och öppna förskolan i Nordost (Östra).
Samverkan mellan folktandvården och öppna förskolan har gett bättre kunskap om tand och munhälsa till föräldrar.

Samverkan mellan föreningen "*Tidigt föräldraskap*" och andra professionella: Projekten "*mentormammor*" ger enskilt stöd till nyanlända och särskilt utsatta mammor. Samverkan mellan "*mentormammor*" med andra professionella (från socialtjänst, öppna förskolor, BVC och BMM) har definitivt gett mervärde genom att nå fler föräldrar. Flera föräldrar har fått tillgång till informationen och kunskap om föräldraskap samt föräldrastöd i sina närmiljöer. Vi har kunnat se exempel på att föräldrar som varit mycket rädda successivt efter deltagande i aktiviteter i Allaktivitetshuset på Sirisugatan successivt blivit så pass trygga att de velat träffa förebyggande socionom för individuellt föräldrastöd samt även i vissa fall ansökt om bistånd.

Pappasamverkan är en annan ideell verksamhet som stödjer pappor för att stärka relationen till sina barn (FCA stödjer verksamheten).

Det har varit bra samverkan mellan "pappasamverkan" och förebyggarna från socialtjänsten och andra verksamheter. Papporna från Pappasamverkan har deltagit på tre ABC föräldrautbildningar. De har även deltagit på utbildningar om ADHD och Autism.

-Samverkan mellan BVC, förebyggarna och öppna förskolor och förskolor gällande projekten "fler barn på förskolan".

Två andra samverkan forum är "Bergsjön möts" och "Dialogmöten". Vid Mingelträffarna i Bergsjön centrum har invånarna möjlighet att träffas yrkesverksamma från polis, socialtjänst, förskolan, BVC, folktandvård, bibliotek, kulturskolan, bostadsbolag m.fl.

Det har varit 8-gångar "Bergsjön möts" och 4 "Dialogmöten" **där följande verksamheter deltagit**

1. socialtjänsten 2. Med polisen 3. Polis och myndighet 4. Regionalt stödcentrum Heder

- Syftet med samverkan har varit att invånarna och yrkesverksamma få ökad kunskap om verksamheterna och lärt känna varandra och ger bättre stöd till barn och familjer i sin närmiljö. Det har även lett till att de deltagande verksamheterna fått bättre kunskap om varandra vilket underlättat samarbete kring andra frågor.

Beskriv positiva saker som skett under året och de framgångsfaktorer som kan kopplas till detta.

- Generellt föräldrastöd ABC

Vi har haft 26 ABC grupper och 186 deltagare. Mer information under punkten utvecklingsfrågor.

- Riktade föräldrastöd ADHD och Autism: Vi har nått många folk med digitala föreläsningar, workshop och frågestunder om ADHD och Autism (svenska, dari, somaliska och arabiska). Föreläsningar upplevdes inte stigmatiserande för att det var öppna för alla. Barnpassning och tolk har gjort att vi nått fler föräldrar.
- Implementering av Tandboxen på förskolor.
- Stark samverkan med föreningar och civilsamhället (tex. Mentormammor, Pappasamverkan och kyrkan)

Ge exempel på utmaningar/förbättringsområden som är nya för året eller kvarstår.

De kvarstående utmaningarna från förra året är att vi sakna en till familjecentral – för Kortedala, Gamlestaden och utby finns kvar.

I Nordost (östra) finns bara en familjecentral sedan 2005. Sedan 2011 har tagits ett politiskt beslut för att bygga en familjecentral i Gamlestan. Vi har haft undertecknade avsiktsförklaring 2019. Det har pågått processen med olika aktörer (BVC, BMM, SOC, FSF; LF, osv).

Nu har Förskoleförvaltningen bestämt sig att ha en öppen förskola i stället för en familjecentral. Datumet för detta är inte bestämt än. Vi har idag en etablerad samverkan mellan BVC, soc. och BMM i Gamlestadens område. Men vi saknar en fysiskt plats/arena för denna viktiga samverkan.

Ytterligare utmaningar är följande:

- Det finns ett stort tolkbehov och tolkanvändning på våra föräldrastödsutbildningar. Det innebär att vi får mindre pengar för andra FCA-aktiviteter jämfört med andra stadsområden där tolk inte använts.
- Misstron mot socialtjänsten som vi jobbar ständigt emot ökade under året med desinformationskampanjen. Vi såg ett lägre deltagande av arabisktalande föräldrar på våra aktiviteter med arabisk tolk.
- Förutsättningarna för att barnmorskorna ska kunna hålla kurser och säkerställa tid för att samverka.
- Insatser som kan ge adekvat stöd till familjer med barn i väntan på utredning (BNK)
- Samverkan i sig som en utmaning.

Bemanning och kompetensutveckling

Redogör för avtalsområdets utbud av familjecentraler, familjecentralsliknande verksamheter och det familjecentraliserade arbetet med avtal (redogör för både befintligt utbud och planering av framtida verksamheter):

Familjecentralen i Bergsjön

Det finns en socionom på familjecentralen.

Samverkan med förebyggare på Resursenheten/Enheten samverkan och tidiga insatser har medfört ökade tid för föräldraaktiviteter och grupper. Det har varit önskvärt med ytterligare en till socionomtjänst på familjecentralen.

Samverkan mellan förebyggande socionom, BVC och BMM Gamlestan utan samverkansavtal

De fristående BVC i Nordost (östra) har en fungerande samverkan med BMM och socialtjänsten. Upparbetad samverkan sedan flera år.

Upplever ni att befintlig bemanning vid respektive familjecentral är tillräcklig för uppdraget?

Ja
☒

Nej
☐

Om nej, beskriv varför samt vad eller vilken profession som eventuellt saknas:

Klicka här för att ange text.

Beskriv om och hur kompetenshöjande insatser genomförts för parter (inklusive koordinator/samordnare) vid familjecentral och/eller verksamheter inom det familjecentraliserade arbetssättet:

FCA grundutbildning:

249 antal anmälda total ca en fjärde del var från Nordöstra GBG

FFFF konferensen 2022 (Föreningen för familjecentralers främjande)

Östra: 9 st deltagare från Bergsjöns familjecentral?

Utbildning COS föräldrastöd.

3 personer från Östra har deltagit och är nu gruppleadare för COS (circle of security).

Ge exempel på ytterligare behov av kompetensutveckling under 2022:

Att hjälpa föräldrar med gravida mammor med psykisk ohälsa, kognitiv eller annan funktionsnedsättning och sociala problem

Övriga kommentarer

Utvecklingsfrågor

Beskriv hur arbetet med generellt föräldraskapsstöd upp till 12 år har utvecklats lokalt. Ge exempel på eventuella utmaningar och förbättringsområden.

Vi har haft 26 ABC grupper och 186 deltagare. Fokusen har varit att nå fler föräldrar genom att

1. Utbilda fler gruppleddare med språkkompetens – bland annat en dari talande kulturtolk och en somalisktalande man.
2. Gruppleddarna från de olika verksamheter har lära känna varandra. Det har varit samverkan mellan olika yrkesgrupper som Specialpedagog från förskola, socionomer, skolkuratorer och kulturtolkar.
3. Göra grupperna mer tillgängliga via följande sätt:

- Mött upp tolkbehov till även engelska och teckenspråk.
- 3 pappagrupper - 2 på somaliska och 1 digital på arabiska.
- Barnpassning på 3 grupper: 2 Civilsamhället, 1 Lights-on koordinator barnaktivitet på Backegårdsskolan.

Utveckling på den digitala anmälnings systemet

Utmaningar:

- Att nå ännu fler föräldrar
- Vi har stort tolkbehov och tolkanvändning för våra föräldrastödsutbildningar. För att utöka antal deltagare på ABC behövs större budget för tolk och översättningskostnader.
- Yrkesverksamma från t.ex. skolor och förskolor är mer aktiva i rekryteringen till ABC-föräldrautbildning.

[Ekonomisk redovisning](#)

Den ekonomiska redovisningen avser uppföljning av budgetutfall i förhållande till budgetunderlag som regleras i avtalet.

	Budget 2022		Utfall 2022-12-31	
	HSNG	SDN	HSNG	SDN
Ingående medel från 2021				
Koordinator/samordnare (lön inkl. lönebikostnader)	360 000	360 000	373 000	373 000
Gemensam kompetensutveckling¹ (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	44 000	44 000	45 000	45 000
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	35 000	35 000	40 000	40 000
SUMMA	439 500	439 500	459 000	459 000
Återbetalning till HSNG	20 000	0		

Uppföljning av *Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Nordost 2022* har sammanställts av:

Majid Amiri

2023-01-30

¹ Gemensam kompetensutveckling enligt definition ur Vägledning för familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Göteborg 0-6 år

Uppföljning av avtal för Hälso- och sjukvård i stadsdel Angered 2022

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har avtal om Hälso- och sjukvård och Hälso- och sjukvårdslots med stadsområden i Göteborg Sydvest, Centrum och Nordost. Avtalen för Hälso- och sjukvårdsbiblioteket och Hälso- och sjukvårdslots sträcker sig till den 31 december 2022.

Det övergripande målet med Hälso- och sjukvård/Hälso- och sjukvårdslots är att minska skillnader i hälsa i stadsområden. Det är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar.

Hälso- och sjukvård/Hälso- och sjukvårdslots bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat respektive stadsområden, hälso- och sjukvården, civilsamhället och är ett komplement till ordinarie hälsofrämjande och förebyggande utbud. Verksamheten bygger på ett salutogent förhållningssätt och helhetsperspektiv på hälsa som inkluderar fysisk, psykisk och social hälsa. FN:s konvention för mänskliga rättigheter ska ligga till grund för arbetet. Hälso- och sjukvårdsbiblioteket vänder sig till invånare i alla åldrar. Hälso- och sjukvårdslots vänder sig till alla vuxna invånare från 18 år.

Utgångspunkten är Sveriges nationella folkhälso- och sjukvårdspolitiska mål *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation* och utgör grunden för arbetets inriktning.

Inriktning ska också utgå från följande styrdokument:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Jämlik stad med flera)
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, VG 2020 med flera)
- Mål och inriktningsdokument för HSNG respektive SDN

1. Grunduppdrag

Måluppfyllelse: anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet

Insatser

Hälso- och sjukvårdsbiblioteket i Angered har under verksamhetsåret 2022 anordnat kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå för att minska tröskeln till aktiviteter. Vid starten på året genomfördes anpassningar till rådande restriktioner kopplat till Covid-19. Ett tillfälligt anpassat schema gjordes gällande tills dess att restriktioner släppts och Hälso- och sjukvårdsbiblioteket återgick därefter till ordinarie verksamhet och program. Utbudet av aktiviteter har formats för att möta behov både utifrån olika målgrupper och geografiska områden i Angered.

Gruppträning och sociala aktiviteter både inomhus och utomhus har varit en stor del av utbudet. En förändring sedan pandemin har varit att aktiviteter utomhus erbjuds året runt då det har varit fortsatt uppskattat av deltagare. Hälso- och sjukvårdsbiblioteket har haft ett fördjupat samarbete med IOFF och dess anläggningar i Angered vilket inneburit aktiviteter på lätt nivå. I samband med dessa har Hälso- och sjukvårdsbiblioteket även samverkat med IOFF för att stötta och underlätta deltagande i utbudet på anläggningarna. Hälso- och sjukvårdsbiblioteket har haft aktiviteter i olika lokaler i områdena Hammarkullen, Gårdsten, Hjällbo, Rannebergen, Lövgärdet, Eriksbo.

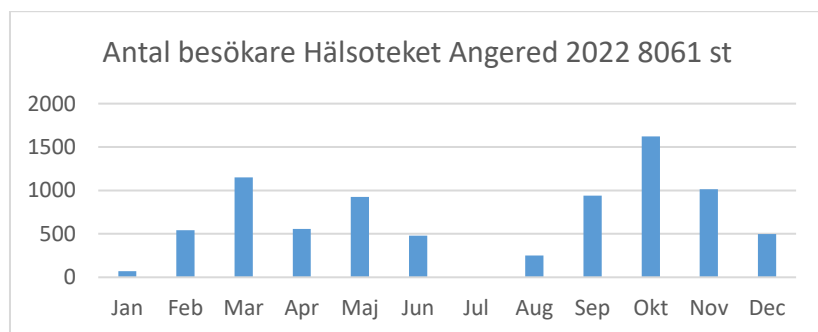

Många av aktiviteterna i HälsoTekets utbud är öppna för alla medan andra är riktade till målgruppen ungdomar och unga vuxna, blivande och nyblivna föräldrar, daglediga föräldrar/familjer med barn i förskoleålder samt personer som identifierar sig som kvinna. Sociala aktiviteter har inkluderat utflykter, promenader, drop-in-frukost mm. Dessa har under året också utgjort en möjlighet att lyfta information om hälsa och samhället samt en möjlighet att stötta deltagare att ta del av stadens möjligheter till natur- och kulturupplevelser både inom och utanför Angered.

Föreläsningar, kurser i stresshantering (ACT) samt mindfulness och hälsosamtal har också erbjudits, ofta med god uppslutning och stor uppskattning, efter en lång period då detta inte varit möjligt att erbjuda fysiskt på plats. Teman som lyfts är bland annat demokrati och valet 2022, gemenskap och att bryta ensamhet, hälsosamma levnadsvanor, smärta, bäckenbotten, psykisk hälsa, Orange day och internationella mansdagen (normer, jämställdhet mm).

Statistik

Under året har HälsoTeket i Angered haft 8061 deltagartillfällen, se figur 1, en kraftig ökning av deltagarantal efter att det 2021 pga pandemi sjönk till 4873 deltagartillfällen. Ca 10% av deltagarna är män och 90% kvinnor.

Figur 1.

Aktörer

Bostadsbolaget i Hammarkullen, Gårdstens Bostäder, Hyresgästföreningen, PRO, Angered's Närsjukhus Levnadsvanemottagning, Ioff (Angered Arena och Vättlefjäll), Aktivitetshuset i Hammarkullen, Gunnareds kyrka, Kulturhuset Blå stället, Fritidsgården i Hjällbo, Finsam, Trygghetssamordningen Nordost, Socialförvaltningen Nordost, Polis.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Utbudet av HälsoTekets aktiviteter möter upp de behov av fysisk aktivitet och sociala träffar som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. HälsoTeket kan genom att fortsätta erbjuda kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå minska tröskeln till hälsosamma vanor. HälsoTeket kan tack vare nära samarbete inom personalgruppen snabbt genomföra anpassningar i verksamheten, utifrån rådande situation.

Samverkan med andra verksamheter innebär god möjlighet för HälsoTeket att slussa deltagare vidare till andra aktiviteter i staden. Genom att HälsoTeket förlägger aktiviteter på lätt nivå i IOFF:s lokaler kan personal stötta och underlätta deltagande i utbudet på anläggningarna. Att i IOFF:s lokaler erbjuda gruppträning på olika lätta nivåer är ett sätt att underlätta fortsatt aktivitet inom till exempel friskvård. Mycket lätta och anpassade träningsgrupper möjliggör slussning från hälso- och sjukvård och träningsgrupper med något högre intensitet möjliggör att närma sig ordinarie verksamhet. Samarbete med andra verksamheter har möjliggjort för HälsoTeket att erbjuda aktiviteter i olika områden i stadsområdet, något som påverkar invånarnas möjlighet att delta. Statistiken ger en tydlig information om att besökarantalet är som störst i oktober och mars, något som HälsoTeket kan

använda sig av i upplägget av marknadsföring och det uppsökande arbetet framöver.

Måluppfyllelse: tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation (exempelvis genom uppsökande verksamhet)

Insatser

Uppsökande verksamhet

Den uppsökande verksamheten är vanligtvis en stor del av Hälsoverket i Angereds arbete. I det arbetet ingår föreläsningar med olika teman kopplade till hälsa så som fysisk aktivitet, kost, stress, sömn, information om hälso- och sjukvård mm. Information om Hälsoverket och dess utbud är också en stor del av det uppsökande arbetet. Detta riktar både direkt till målgrupper och till personal som möter Hälsoverkets målgrupper. Prova-på-aktivitet är en del i de uppsökande insatserna och kombineras ofta med information om verksamheten och/eller föreläsningar. Dessa insatser görs både i form av studiebesök på Hälsoverket och i form av att Hälsoverket besöker andra verksamheter. De uppsökande insatserna riktar till vuxna, ungdomar samt barn och familjer.

Då det uppsökande arbetet har varit mycket begränsat under Covid-19-pandemin har det tagit tid att återuppta arbetet. I mars började Hälsoverket att erbjuda samarbetspartners uppsökande aktiviteter vilket ledde till en del bokningar under vårterminen. Några av dessa genomfördes med goda resultat och några ställdes in eller hade liten uppslutning, vilket är en följd av att även samarbetspartners startat upp verksamhet igen efter uppehåll eller begränsningar under pandemin. Under senare delen av hösten började fler förfrågningar komma, både i form av personal som ville göra studiebesök i verksamhet och önskan om att Hälsoverket höll i föreläsningar.

Information och marknadsföring

Kanaler för marknadsföring av Hälsoverket och metoder för spridning av hälsoinformation är: Hälsoverkets vårprogram och höstprogram samt ett tillfälligt anpassat schema januari-februari med anledning av Covid-19, nyhetsbrev som mailas till samarbetspartners och verksamheter som möter målgrupp, Hälsoverkets webbsida kopplad till goteborg.se, Facebook med 927 följare, instagram och "mun till mun" dvs Hälsoverkets deltagare som sprider information om Hälsoverkets aktiviteter. Instagram-kontot stängdes av okänd anledning ner under våren och cirka 400 följare, bestående av både samarbetspartners och Angeredsbor, förlorades. Ett nytt instagram-konto startades i maj och hade i december 198 följare.

Aktörer

Kompetenscenter SFI, Angeredsgymnasiet, Mångkulturella Folkhögskolan, Angereds Folkhögskola, Projekt "Vägar Vidare", Angereds Närsjukhus Levnadsvanemottagning, Angereds Närsjukhus smärtmottagning, Familjecentralen Hjällbo, Öppna förskolor i Angered, Stadsmissionen, Socialförvaltning Nordost, Finsam.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Hälsoverkets uppsökande verksamhet är en viktig del i att nå ut till invånarna. De viktigaste resultaten är att nya deltagare hittar till aktiviteter, antingen som ett direkt resultat av Hälsoverkets uppsökande insats eller som ett resultat av hänvisning av personal i andra verksamheter. Hälsoverket når genom uppsökande ut med hälsoinformation till målgrupper som annars inte deltar i hälsofrämjande aktiviteter. Det uppsökande arbetet tar tid att återuppta efter pandemin och är något vi har med oss i arbetet framöver.

Måluppfyllelse: främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå

Insatser:

Nätverk för samverkan där Hälsoverket i Angered medverkar:

Kostnätverket i Nordost

Nätverk anordnas av Hälsoverket i Angered och Angereds Närsjukhus med syfte att samverka kring ämnet och att sprida ny kunskap kring kost.

HUGA

Nätverk för verksamheter som finns i samma hus som Hälsoverket med samverkan som syfte. Hälsoverket har genom nätverket föreläst för Kulturatomet.

SAMBO- nätverket

Samverkan mellan verksamheter i Angereds centrum. CHECKIN-mässan för ungdomar som anordnas av SAMBO-nätverket är en möjlighet för högstadie- och gymnasieelever att se utbudet av verksamheter i Angered. Vårens planerade mässa ställdes in med anledning av Covid-19. Under hösten genomfördes mässan där Hälsoverket deltog med aktivitet och information.

KKS Nolltolerans mot kvinnlig könsstympning

I samarbete med Trygghetssamordningen socialförvaltning Nordost och Angereds Närsjukhus har Hälsoverket i Angered arbetat med insatser med syfte att uppnå en nolltolerans mot kvinnlig könsstympning. I detta arbete kopplades hälsoguider på tidigt i arbetsprocessen för att bidra med kunskap och vara delaktiga i planerandet av aktiviteter och uppdrag. Åtta hälsoguider har under våren deltagit i:

- workshops för brainstorming och planering av insatser
- konferens internationella dagen nolltolerans mot KKS
- utbildningar/kompetensutveckling om KKS

Arbetet mynnade ut i en mobilisering under hela vecka 20 inför sommaren då många flickor riskerar att föras ut ur landet och drabbas av KKS. Hälsoguider formade sina egna uppdrag och besökte olika verksamheter i Nordost för att informera om rättigheter, hälsa och vart en kan få hjälp och stöd.

Orange day

Orange day uppmärksammades under en hel vecka tillsammans med flera andra verksamheter i förvaltningen och över staden. På Hälsoverket erbjöds föreläsning om våld mot kvinnor och kampanjens innebörd.

Nätverket för en hälsosam viktutveckling hos barn i Nordost

Nätverk tillsammans med hälsofrämjande aktörer i Nordost med syfte att förbättra hälso-sjukvårdens arbete för en hälsosam viktutveckling hos barn.

Matprat-film

I Hälsoverket i Angereds styrgrupp lyftes ett behov av att göra Centrum för Fysisk aktivitet (CFFA) material Matprat tillgängligt för fler familjer. Matprat bygger i dagsläget på gruppsamtal som hålls av dietist på CFFA för föräldrar som har barn med ohälsosam vikt. Gruppsamtalen innehåller

information om hälsosam mat och råd för att främja barns hälsosamma vikt. Matprat som gruppsamtal är i dagsläget inte tillgängliga för familjer med tolkbehov. I syfte att göra Matprat tillgängligt för fler, har Matprat-materialet gjorts till film som översatts till flera språk. I de översatta filmerna medverkar dietist och flerspråkiga hälsoguides.

Arbetet med filmen har utförts av Hälsoteket i Angered och CFFAs dietist och filmen har skapats av kommunikatör i socialförvaltning Nordost. Filmen förväntas bli klar i början på 2023.

Aktörer:

Angereds Närsjukhus, Centrum för Fysisk Aktivitet, Närhälsans Rehabmottagning Angered, Kulturskolan Angered, Angereds teater, Socialförvaltning Nordost, Familjecentraler Angered, Angered Arena/IOFF, Finsam, Polis, Trygghetssamordningen socialförvaltning Nordost, IDIL, Utbildning, HOBS, Ungdomsmottagningen Angered, Unga påverkar, fältgruppen i Angered samt fritidsgårdarna i Angered.

Vilka är de främsta effekterna (resultat/lärdomar av insatserna)?

Samverkan och samarbete med andra aktörer stärker det hälsofrämjande arbetet i Angered och Nordöstra Göteborg. Kunskapsutbyte, kompetensförsörjning samt insatser som sker i samverkan är några av resultaten.

Aktiviteter kopplat till nolltolerans KKS har haft flera effekter. Att involvera hälsoguides i planeringen av insatserna gav kunskapsutbyte och skapade en stark delaktighet. Att hälsoguides deltog i workshops och utbildningar har lett till ökade kunskaper och information om ett svårt och känsligt ämne som kan spridas vidare i de nätverk och sammanhang där hälsoguides är. Hälsoguidernas utvärderingar har bland annat visat att det upplevdes som positivt att medverka i planeringen samt att forma sina egna uppdrag. De har också berättat att aktiviteterna ledde till både givande och svåra samtal och diskussioner, erfarenhetsutbyte samt att informationen har fått god spridning. Hälsoguiderna har också berättat att de önskar fortsätta arbeta mot KKS och att de önskar fördjupa sina kunskaper med mer utbildning. En ytterligare effekt är den samverkan som nu startats kring detta arbetssätt mellan Hälsoteket, Trygghetssamordningen och Angereds Närsjukhus. Utvärdering av arbetet har visat på flera utvecklingsområden och planer på att fortsätta arbetet finns.

Matprats gruppsamtal är i dagsläget inte tillgängligt för familjer med tolkbehov, ett behov som filmen syftar till att nu tillmötesgå. Att Matprat-materialet har gjorts till film som översatts till flera språk kommer förhoppningsvis underlätta dietisternas arbete med att lättare stödja föräldrar med tolkbehov.

Måluppfyllelse: ingå i den lokala processen av fysisk aktivitet på recept, FaR[®]

Insatser:

- Aktivitetskatalogen
- Samarbete med FAR-mottagning på Angered Arena

Aktörer:

Centrum för fysisk aktivitet och IOFF/Angered Arena.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Aktivitetskatalogen: Hälsoteket i Angered bidrar till utbudet i Aktivitetskatalogen samt får bredare spridning och marknadsföring av Hälsotekets aktiviteter genom deltagande i katalogen.

Samarbetet med Angered Arenas FaR-mottagning resulterar i förutsättningar för lotsning till varandras verksamheter. Hälsoverkets lågtröskel-utbud är en resurs för FaR-teamet som hänvisar till aktiviteter i samband med FaR-rådgivning. Hälsoverket marknadsför och hänvisar till FaR-mottagningen på Angered Arena.

Måluppfyllelse: Samverka med övriga Hälsoverk/Hälsolots i Göteborg

Insatser:

- Nätverksmöten. Hälsoverk/-lots har ett gemensamt nätverk. Utgångspunkten för nätverket är att delat med sig av erfarenheter, diskuterat framtida program, målgrupper och vilka metoder som kan vara användbara. Målsättningen är att stärka verksamheterna och professionerna.
- Regelbundna nulägesavstämningar kopplat till Covid-19 i början av året.
- Kontinuerlig kontakt kring gemensamma frågor
- Marknadsföring och informationsspridning av varandras aktiviteter, framförallt online-aktiviteter som på så vis blivit tillgängliga för invånare över hela staden.
- Ta del av varandras insatser aktiviteter och arbetssätt.
- Hälsoverk/Hälsolots har haft gemensamma avstämningar och planeringsmöten med Finsam under året.

Aktörer:

Hälsoverket Örgryte/Härlanda, Hälsolots Centrum Majorna-Linné, Hälsoverket Angered, Hälsoverket östra Göteborg, Hälsolots Hisingen, Finsam Göteborg.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultat/lärdomar) av insatserna?

Samarbetet mellan aktörerna blir bättre för varje år och förenklar det praktiska arbetet för Hälsoverket. Det är ett bättre nyttjande av resurser. Upplevelsen är att verksamheterna har stärkts likväl som personalen i sina roller. Samarbetet med Finsam har resulterat i att tek/lots bättre kunnat anpassa sig efter t. ex arbetssökandes behov.

2. Lokalt uppdrag

Beskriv kortfattat verksamhetens lokala uppdrag.

Hälsoguider i Nordöstra Göteborg

Arbetet med hälsoguider innebär att i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, involvera nyckelpersoner i befolkningsgrupper som vi har svårt att nå med hälsobudskap. Hälsoverket i Angered genomför uppdraget tillsammans med Hälsoverket i östra Göteborg och i samarbete med Angered's Närsjukhus.

Under år 2022 har det varit av stor betydelse att det funnits möjlighet att ta hjälp av brobyggare för att sprida information och främja jämlik hälsa gällande Covid-19. Hälsoguider har under början på året fortsatt med uppdrag kopplat till att sprida information om vaccination. Utöver dessa uppdrag har hälsoguider i Nordöstra Göteborg haft flertalet uppdrag från olika organisationer, bland annat från Göteborgs stads Demokrati och medborgarservice och stadens valstärkande arbete. I Angered och andra delar av staden har hälsoguider arbetat med insatser för att stärka valdeltagandet. Kopplat till Hälsoverket i Angered har hälsoguider haft uppdrag kring KKS-nolltolerans mot kvinnlig könsstympning, Orange day, Jämställdhet samt Matprat-film som beskrivs ovan.

För mer information, se bilaga 1 *Verksamhetsuppföljning av Hälso-guidesuppdraget Nordost 2022*.

3. Organisation

Beskriv den lokala styrgruppens arbete och sammansättning under året

Nytt från 2021 är att Hälso- teken i Angered och östra har samma chef och därav gemensamt styrgruppsmöte för båda Hälso- teken.

Styrgrupp 2022 bestod av:

Samordnare Hälso- teket i Angered och östra Göteborg

Utvecklingsledare folkhälsa

Enhetschef Hälsa och civilsamhälle, socialförvaltning Nordost

Tjänsteperson VGR

Chef för Närhälsan Angered Rehabmottagning och Östra Rehabmottagning (upphandlad part)

Under 2022 har styrgruppen träffats två gånger. På styrgruppsmötena diskuteras aktuella frågor för verksamheten, utveckling och inriktning på uppdraget, avtal samt ekonomi.

4. Övrigt

Hälso- teket i Angered har påverkats av de organisatoriska förändringar som skett i stadsområdet. Hälso- teket i Angered och i östra har fått en gemensam chef som sammankallat till gemensamma aktiviteter och arbetsplatsträffar, vilket gjort att Hälso- tekets personal har träffats mer än tidigare.

I oktober 2022 slutade samordnaren för Hälso- teket i Angered och som ett led i arbetet mot ett Nordost har samordnaren från Hälso- teket i östra på uppdrag av chef gått in på 50% samordnare Angered och 50% samordnare östra. En riskanalys gällande förändring av samordnaruppdraget har gjorts på vardera Hälso- tek för att se över hur det påverkar verksamheten och personalgruppen. Hälso- teket i Angered och östra har under hösten haft uppföljningsmöten gällande riskanalys. Förändringen är inte ett sätt att spara pengar, personal på 100% respektive 50% har anställts på Hälso- teken för att täcka upp för förlorad procent samt vara resurs i verksamhetens förändringsprocess. Enhetschef ser vinster av att ha en gemensam samordnare främst ur arbetsledarsynpunkt och kommer se över arbetsuppgifter som ska ingå i samordnarens uppdrag samt arbetsuppgifter som ska utföras av hälsoinformatörer och fysioterapeuter. Fortsatt dialog gällande arbetsuppgifter sker i arbetsgruppen under 2023 och mer personal kommer rekryteras till de båda Hälso- teken. Personalgruppen ser en risk för att arbetsuppgifter ska missas såsom marknadsföring och nätverk. Risk att samordnaren inte kommer ha en helhetsbild av verksamheten lokalt. Det finns stora likheter mellan de båda Hälso- teken men även skillnader där de båda Hälso- teken kan ta lärdom av varandra. Gemensamt arbete gällande samverkanspartners och externa föreläsare då samordnaren är med i planering för båda Hälso- teken. Samordnaren får en helhetssyn över hela Nordost jämfört med tidigare. Förändringen i samordnarollen fortsätter att utredas under 2023 med dialog utifrån riskanalysen.

5. Ekonomisk redovisning

	Budget			Utfall		
	HSNG	SDN	Övrigt	HSNG	SDN	Övrigt
Ingående saldo från föregående år	2 178000	2 178000				
Lönekostnader (inkl. lönebikostnader)					3 333000	
Omkostnader (administration, kostnader, resor, lokaler kurser etc.)					490 000	
Insatser enligt grunduppdrag:						
Insatser enligt lokalt uppdrag: <i>Hela summan för Hälsoguidesuppdraget lades på Hälsoverket östra Göteborg</i>						
SUMMA		4 356000			4 123000	
Medel som överförs till nästkommande år <i>300 000 överfördes till VGR november 2022</i>					533 000	

Uppföljning av avtal för Hälsotek i stadsområde östra Göteborg 2022

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har avtal om Hälsotek och Hälsolots med stadsområden i Göteborg Sydväst, Centrum och Nordost. Avtalen för Hälsoteken och Hälsolots sträcker sig till den 31 december 2022.

Det övergripande målet med Hälsotek/Hälsolots är att minska skillnader i hälsa i stadsdelarna. Det är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Hälsotek/Hälsolots bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat respektive stadsdelsförvaltning, hälso- och sjukvården, civilsamhället och är ett komplement till ordinarie hälsofrämjande och förebyggande utbud. Verksamheten bygger på ett salutogent förhållningssätt och helhetsperspektiv på hälsa som inkluderar fysisk, psykisk och social hälsa. FN:s konvention för mänskliga rättigheter ska ligga till grund för arbetet. Hälsoteken vänder sig till invånare i alla åldrar. Hälsolots vänder sig till alla vuxna invånare från 18 år.

Utgångspunkten är Sveriges nationella folkhälsopolitiska mål *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation* och utgör grunden för arbetets inriktning.

Inriktning ska också utgå från följande styrdokument:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, Jämlik stad med flera)
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, VG 2020 med flera)
- Mål och inriktningsdokument för HSNG respektive SDN

1. Grunduppdrag

Måluppfyllelse: anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet

Insatser

Hälsoteket i östra Göteborg har under verksamhetsåret 2022 anordnat kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå för att minska tröskeln till aktiviteter. Hälsoteket fortsatte under våren samarbetet med Mötesplatser i Nordost (*före detta Träffpunkterna*) och erbjöd tillsammans många aktiviteter utomhus på grund av rådande restriktioner kopplat till Covid-19. Gruppträning och sociala aktiviteter både inomhus och utomhus har varit en stor del av utbudet. Utbudet av aktiviteter har formats för att möta behov både utifrån olika målgrupper och geografiska områden i östra Göteborg.

Kurser: Hälsoteket har erbjudit kurser som Stress och återhämtning, Sömnkurs, Kropp och träning, Samtalsgrupp om livet och Existentiell hälsa i naturen.

Social aktivitet: Swedish fika där Hälsoteket bjuder på kaffe/ the och smörgås och erbjuder föreläsningar och information på olika teman. Relationer, Diabetes, Träffa valambassadörer, Munhälsa, Hjärthälsa, Den näringsrika potatisen, Julberättelser, Orange day och våld i nära relationer.

Fysisk aktivitet: Yoga, Qigong, Gympa, Kom igång träning, Lätt kvinnoträning, Mindfulness, Förälder- och Barnträning, Bollywood dans, Skogsstund och Gymträning.

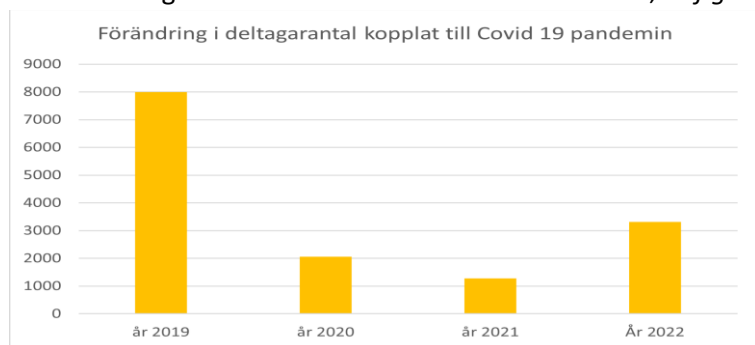

Hälsoteket i östra Göteborg fortsätter att under sommar- och juledigheter erbjuda ett mer begränsat utbud av inom- och utomhusaktiviteter men stänger inte ner verksamheten, något som uppskattas av deltagare och samarbetspartners.

Under våren planerades invigning i Hälsotekets nya lokaler men fick ställas in på grund av pandemin, i stället erbjöds Öppet hus under hösten.

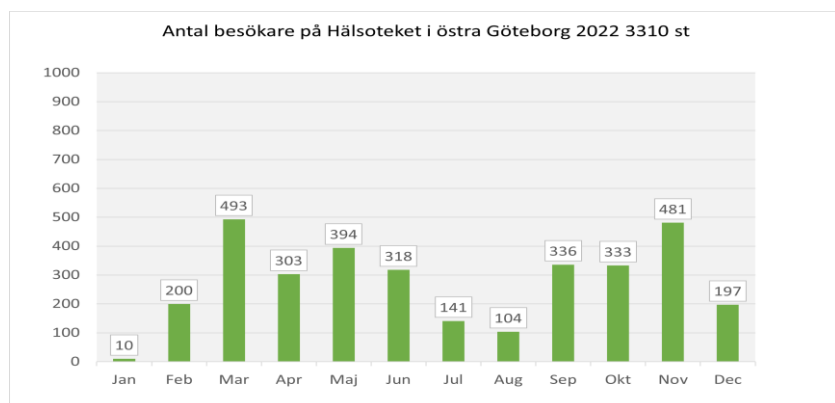
Statistik

På grund av pandemin har det uppsökande arbetet uteblivit helt vilket blir synligt i statistiken över antalet deltagare som besöker Hälsotekets aktiviteter, *se figur 1*.

Figur 1

Under året har Hälsoteket i östra Göteborg haft 3310st deltagartillfällen och besökarantalet var som störst i mars och november månad, *se figur 2*. Andelen män har ökat de senaste åren på Hälsoteket i östra Göteborg, under år 2022 var ca 28 % av deltagarna män.

Figur 2

Aktörer

IOFF Geråshallen, Forumhuset Kortedala Torg, FINSAM, RFSU, Biblioteket, Socialförvaltning Nordost, Mötesplatser i Nordost (*före detta Träffpunkterna*), Nordic Wellnes, Familjebostäder.

Främsta effekterna av insatserna

Utbudet av Hälsotekets aktiviteter möter upp de behov av fysisk aktivitet och sociala träffar som finns i befolkningen, både utifrån olika målgrupper och geografiska områden. Hälsoteket kan genom att fortsätta erbjuda kostnadsfria aktiviteter på lätt nivå minska tröskeln till hälsosamma vanor. Hälsoteket kan tack vare nära samarbete inom personalgruppen snabbt genomföra anpassningar i verksamheten, utifrån rådande situation.

Samverkan med andra verksamheter innebär god möjlighet för Hälsoteket att slussa deltagare vidare till andra aktiviteter i staden. Genom att Hälsoteket förlägger aktiviteter på lätt nivå i IOFF:s lokaler kan personal stötta och underlätta deltagande i utbudet på anläggningarna.

Statistiken ger en tydlig information om att besökarantalet är som störst i mars och november, något som Hälsoverket kan använda sig av i upplägget av marknadsföring och det uppsökande arbetet framöver.

Måluppfyllelse: tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation

Insatser

Kanaler för marknadsföring av Hälsoverket och metoder för spridning av hälsoinformation är främst Hälsoverkets broschyr samt den uppsökande verksamheten. Hälsoverket erbjuder andra verksamheter föreläsningar med olika teman kopplade till levnadsvanor samt information om verksamheten. Uppsökande arbete riktas direkt till målgrupper men även till personal som möter målgrupper som Hälsoverket önskar nå. På grund av Covid-19 minskades möjligheten till att uppsöka verksamheter drastiskt och Hälsoverket ställde om till att skicka ut information om förändringar i verksamheten via mejl och sms. Hälsoverket har arbetat aktivt med dagliga utskick av vilka aktiviteter som erbjuds, genom smstjänst direkt till deltagare. Under hösten 2022 var Hälsoverket i gång igen med marknadsföring ute i verksamheter.

Förutom den uppsökande verksamheten har Hälsoverket spridit hälsoinformation genom verksamhetens broschyr som skickas till samarbetspartners och läggs ut på vårdcentraler, bibliotek och medborgarhus. Hälsoverket har en webbsida kopplad till goteborg.se samt konto på Facebook och Instagram. Hälsoverket har under 2022 startat Tik Tok och därigenom nått nya hälsoaktörer som i sin tur marknadsfört Hälsoverket på deras profiler. Flertalet invånare hittar Hälsoverkets verksamhet genom att känna någon som deltar i Hälsoverkets verksamhet och som berättar om det, ofta syskon, vän eller granne.

Aktörer

IOFF Geråshallen, FINSAM, RFSU, Biblioteket Bergsjön och Kortedala, Kulturhuset i Bergsjön, Socialförvaltning Nordost, Mötesplatser i Nordost (*före detta Träffpunkterna*), Nordic Wellness, Familjebostäder, Familjecentraler och familjecentrerat arbete. Kompetenscenter SFI, Mångkulturella Folkhögskolan, Angereds Närsjukhus Levnadsvanemottagning, Öppna förskolor i Kortedala och Bergsjön, Familjecentral i Bergsjön, Vårdcentraler och Rehab i östra Göteborg.

Främsta effekterna av insatserna

Hälsoverkets uppsökande verksamhet är en viktig del i att nå ut till invånarna. De viktigaste resultaten är att nya deltagare hittar till aktiviteter, antingen som ett direkt resultat av Hälsoverkets uppsökande insats eller som ett resultat av hänvisning av personal i andra verksamheter. Hälsoverket når genom uppsökande ut med hälsoinformation till målgrupper som annars inte deltar i hälsofrämjande aktiviteter. Det uppsökande arbetet tar tid att återuppta efter pandemin och är något vi har med oss i arbetet framöver.

Måluppfyllelse: främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå

Insatser

Hälsoverket i östra Göteborg har deltagit i Kostnätverket som anordnas av Hälsoverket i Angered och Angereds Närsjukhus. Kostnätverket har som syfte att olika hälsofrämjande aktörer samverkar kring ämnet och att på så vis sprida ny kunskap kring kost.

Hälsoteket har fortsatt samarbete med Levnadsvanemottagningen (LeVa) i Angered. Dietist från LeVa har haft föreläsningar inom området levnadsvanor på Hälsotekets fikaträffar.

Hälsoteket har ett nära samarbete med hälsoutvecklare från FINSAM som kommer med sina klienter till Hälsotekets aktiviteter. Under pandemin har flera samarbeten med andra verksamheter pausats men samarbetet med samordningsförbundet har fortsatt, under något mer begränsade former.

Orange day uppmärksammades under en hel vecka tillsammans med flera andra verksamheter i förvaltningen och över staden. På Hälsoteket erbjöds föreläsning om våld mot kvinnor och kampanjens innebörd.

Fortsatt samarbete och gemensam broschyr med Mötesplatser i Nordost (*före detta Träffpunkterna*) under våren 2022- men på grund av stadens omorganisation samt förändringar i Mötesplatsernas personalgrupp hösten 2022 minskades samarbetet under hösten och avbröts inför 2023.

Hösten 2022 öppnade Kulturhuset Bergsjön och ett samarbete inleddes. Personal från kulturhuset kom till Hälsoteket och informerade om Biblioterapi och Hälsoteket deltog vid Biblioterapi på Kulturhuset. Fler av Hälsotekets tidigare deltagare deltog på biblioterapi och nya deltagare kom.

Samarbetet med Hyresgästföreningen och Familjebostäder gällande Aktivitetshuset i Bergsjön blev pausat under delar av 2022. Från en kartläggning av invånarnas behov kring Siriusgatan som visade på önskan om social och fysisk aktivitet har Hälsoteket erbjudit fysisk aktivitet och hälsosamtal i Aktivitetshuset. Under hösten 2022 flyttade Hälsoteket ur Aktivitetshuset och in i Familjebostäders nyrenoverade Hälsostuga på Saturnusgatan i Bergsjön. Hälsoteket erbjöd Gymintroduktion, Öppet gym, Qigong och Lättkvinnoträning i lokalen.

Hälsoteket har erbjudit gratis gymintro på Nordic Wellness och IOFF Geråshallen i syfte att lotsa deltagare till andra hälsofrämjande aktörer. Hälsoteket och IOFF genomförde under hösten ett Hälsoevent i Geråshallen. Hälsoteket erbjöd träning och hälsosamtal, Geråshallens personal erbjöd gymintroduktion, Vårdcentralen Omtanken från Kviberg erbjöd blodtrycksmätning och i Geråshallens entré fanns möjlighet till information om mat och mammografi från Angereds närsjukhus.

Aktörer

IOFF Geråshallen, FINSAM, Kulturhuset i Bergsjön, Socialförvaltning Nordost, Mötesplatser i Nordost (*före detta Träffpunkterna*), Nordic Wellness, Familjebostäder, Familjecentraler och familjecentrerat arbete. Hälsoteket i Angered, Angereds Närsjukhus, Levnadsvanemottagning, Öppna förskolor i Kortedala och Bergsjön, Vårdcentraler och Rehab i östra Göteborg.

Främsta effekterna av insatserna

Samarbete med andra hälsofrämjande verksamheter har möjliggjort för Hälsoteket att erbjuda aktiviteter i olika områden i stadsområdet, något som påverkar invånarnas möjlighet att delta. Samverkan möjliggör spridning av Hälsotekets verksamhet till fler invånare. Genom samverkan kommer vi på nya idéer, provar oss fram och utvecklar våra verksamheter gemensamt. Samverkan ger även Hälsotekets personalgrupp arbetsglädje och nytänk.

På Aktivitetshuset Siriusgatan har det varit svårt för Hälsoteket att få deltagare att komma. Det har varit svårt att marknadsföra sig i området, mycket beroende på svårigheten att nå de boende i området och på grund av bygget som pågått utanför och gjort platsen oinbjudande. Få deltagare har kommit så inför hösten 2022 flyttade Hälsoteket ur lokalen. Flytten in i Familjebostäders nyrenoverade Hälsostuga på Saturnusgatan i Bergsjön blev i stället ett lyft för Hälsoteket. Med

nyrenoverade lokaler och ett närmre samarbete med Familjebostäders Utvecklingsledare kunde Hälsoverket erbjuda aktiviteter i en anpassad lokal med duschmöjligheter.

Gratis gymintro ledde till att några deltagare köpte kort på Nordic och Geråshallen och fortsatte träna där. Men det är främst lotsning till IOFF:s lokaler som ger effekt. Att erbjuda gruppträning på lätt nivå samt introduktion i gymmet är ett sätt att underlätta fortsatt aktivitet inom IOFF. Anpassade träningsgrupper möjliggör slussning från hälso- och sjukvård och träningsgrupper med något högre intensitet möjliggör att närma sig ordinarie verksamhet.

Hälsoverket har under många år haft en nära samverkan med Mötesplatser Nordost (*före detta Träffpunkterna*). Båda verksamheterna har tillsammans utformat en gemensam broschyr och kompletterat varandra i utbudet av aktiviteter för invånarna. Under stadens omorganisation 2022 flyttades verksamheterna till olika förvaltningar vilket förändrade samarbetet. Mötesplatserna

Måluppfyllelse: ingå i den lokala processen av fysisk aktivitet på recept, FaR[®]

Insatser

Hälsoverket har samverkan med Centrum för fysisk aktivitet genom träffar med bland annat fokus på samverkan med vårdaktörer. Hälsoverket har de senaste åren saknat nätverksträffar med lokala FaR-förskrivare och har under 2022 sammankallat till två lokala samverkansträffar för fysisk aktivitet. Vårens träff var i Hälsoverkets nya lokal på Kortedala Torg och höstens var digital. Flera hälsofrämjande verksamheter visade intresse och deltog, den digitala träffen möjliggjorde att chefer och personal från Vårdcentraler och Rehab hade möjlighet att vara med. På vårens träff diskuterades möjligheten till att öppna FaR Mottagning i östra Göteborg. Ett snabbt och nära samarbete mellan Familjebostäder, Centrum för fysisk aktivitet och Hälsoverket gjorde att redan under hösten 2022 kunde en FaR mottagning startas i Familjebostäders gym, Hälsostugan i Bergsjön. En fysioterapeut från Centrum för fysisk aktivitet bemannade Hälsostugan och erbjöd FaR samtal tillsammans med personal från Hälsoverket som erbjöd fysisk aktivitet. Samarbetet fortsätter 2023.

Hälsoverket har erbjudit stödjande FaR-samtal men ingen sökte för FaR samtal under året.

Hälsoverket bidrar till utbudet i Aktivitetskatalogen, får bredare spridning och marknadsföring av aktiviteter genom deltagande i katalogen.

Aktörer

Centrum för fysisk aktivitet, Familjebostäder, Rehab och Vårdcentraler i östra Göteborg, Hälsoverk/Lots i staden.

Främsta effekterna av insatserna

Samverkan är av största vikt för att driva det hälsofrämjande arbetet framåt. Genom de lokala samverkansträffarna skapar vi ett nära samarbete som kan ge direkt påverkan på verksamheters möjlighet att nå invånare i staden.

Genom marknadsföring når Hälsoverket ut till vårdaktörer och invånare. Genom deltagande i Aktivitetskatalogen ges Hälsoverkets aktiviteter en bred spridning över staden.

Måluppfyllelse: Samverka med övriga Hälsoverk/Hälsolots i Göteborg

Insatser

- Nätverksmöten. Hälsoverk/-lots har ett gemensamt nätverk. Utgångspunkten för nätverket är att delat med sig av erfarenheter, diskuterat framtida program, målgrupper och vilka metoder som kan vara användbara. Målsättningen är att stärka verksamheterna och professionerna.
- Regelbundna nulägesavstämningar kopplat till Covid-19 i början av året.
- Kontinuerlig kontakt kring gemensamma frågor
- Marknadsföring och informationsspridning av varandras aktiviteter, framförallt online-aktiviteter som på så vis blivit tillgängliga för invånare över hela staden.
- Ta del av varandras insatser aktiviteter och arbets sätt. -Hälsoverk/Hälsolots har haft gemensamma avstämningar och planeringsmöten med Finsam under året.

Aktörer

Hälsoverket Örgryte/Härlanda, Hälsolots Centrum Majorna-Linné, Hälsoverket Angered, Hälsoverket östra Göteborg, Hälsolots Hisingen, Finsam Göteborg.

Främsta effekterna av insatserna

Samarbetet mellan aktörerna blir bättre för varje år och förenklar det praktiska arbetet för Hälsoverket. Det är ett bättre nyttjande av resurser. Upplevelsen är att verksamheterna har stärkts likväl som personalen i sina roller. Samarbetet med Finsam har resulterat i att tek/lots bättre kunnat anpassa sig efter t. ex arbetssökandes behov.

2. Lokalt uppdrag

Hälsoguider i Nordöstra Göteborg

Arbetet med hälsoguider innebär att i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet, involvera nyckelpersoner i befolkningsgrupper som vi har svårt att nå med hälsobudskap. Hälsoverket i östra Göteborg genomför uppdraget tillsammans med Hälsoverket i Angered och i samarbete med Angereds Närsjukhus.

Det har under året varit av stor betydelse att det funnits möjlighet att ta hjälp av brobyggare för att sprida information och främja jämlik hälsa kopplat till Covid-19-pandemin. Hälsoguider har under början på året fortsatt med uppdrag kopplat till att sprida information om vaccination. Utöver dessa uppdrag har hälsoguider i Nordöstra Göteborg haft en rad andra uppdrag från flertalet organisationer, bland annat från Göteborgs stads Demokrati och medborgarservice och stadens valstärkande arbete. I östra Göteborg och andra delar av staden har hälsoguider arbetat med insatser för att stärka valdeltagandet.

Kopplat till Hälsoverket i östra Göteborg har hälsoguider haft uppdrag kring tematräffar på Swedish fika, uppmärksammandet av valet, orange day och jämställdhet.

För mer information om hälsoguidesuppdraget, se bilaga 1 *Verksamhetsuppföljning av Hälsoguidesuppdraget Nordost 2022*.

3. Organisation

Beskriv den lokala styrgruppens arbete och sammansättning under året

Hälsoteken i östra och Angered har sedan hösten 2021 haft samma enhetschef och därav gemensamt styrgruppsmöte för båda Hälsoteken.

Styrgrupp 2022 bestod av:

Samordnare Hälsoteket i östra Göteborg och i Angered

Utvecklingsledare folkhälsa, socialförvaltning Nordost

Enhetschef Hälsa och civilsamhälle, socialförvaltning Nordost

Tjänsteperson VGR

Chef för Närhälsan Angered Rehabmottagning och Östra Rehabmottagning (upphandlad part)

Under 2022 har styrgruppen haft två möten. På styrgruppsmöten har aktuella frågor för Hälsoteket och Hälsoguidesuppdraget diskuterats såsom utveckling av uppdragen utveckling och avtal samt ekonomi.

Frågor som lagts särskild vikt vid under 2022:

- Hälsotekets avtal inför 2023
- Omorganisation Göteborg stad

4. Övrigt

I januari 2022 flyttade Hälsoteket in i ny lokal på Forumhuset Kortedala torg. Lokalen är ändamålsenlig för att bedriva social verksamhet, kurser och föreläsningar samt träning för ca 10–20 personer beroende på intensitet. Det finns utrymme för kontor men inget rum att stänga om sig, personalen kommer därför arbeta i kontorsmiljö samtidigt som aktivitet bedrivs i lokalen. I början av året gjordes en riskanalys och arbetsmiljön följdes upp under verksamhetsmöten. Personalen har varit nöjd med den nya lokalen och har då behov uppstått haft möjlighet att låna kontor av annan verksamhet i samma hus.

Hälsoteket har under våren anställt en till Hälsoinformatör på 100% för att täcka upp föräldraledighet och sjukfrånvaro.

Hälsoteket i östra Göteborg har påverkats av de organisatoriska förändringar som skett i stadsområdet. Hälsoteket i Angered och i östra har fått en gemensam chef som sammankallat till gemensamma aktiviteter och arbetsplatsträffar, vilket gjort att Hälsotekets personal har träffats mer än tidigare. I oktober 2022 slutade samordnaren för Hälsoteket i Angered och som ett led i arbetet mot ett Nordost har samordnaren från Hälsoteket i östra på uppdrag av chef gått in på 50% samordnare Angered och 50% samordnare östra. En riskanalys gällande förändring av samordnaruppdraget har gjorts på vardera Hälsotek för att se över hur det påverkar verksamheten och personalgruppen. Hälsoteket i Angered och östra har under hösten haft uppföljningsmöten gällande riskanalys. Förändringen är inte ett sätt att spara pengar, personal på 100% respektive 50% har anställts på Hälsoteken för att täcka upp för förlorad procent samt vara resurs i verksamhetens förändringsprocess. Chef ser vinster av att ha en gemensam samordnare främst ur arbetsledarsynpunkt och kommer se över arbetsuppgifter som ska ingå i samordnarens uppdrag samt arbetsuppgifter som ska utföras av hälsoinformatörer och fysioterapeuter. Fortsatt dialog gällande arbetsuppgifter sker i arbetsgruppen under 2023 och mer personal kommer rekryteras till de båda Hälsoteken. Personalgruppen i östra är positivt inställd till den förändrade samordnarollen med förhoppning om en känsla av utökad arbetsgrupp som kan samarbeta över hela Nordost. Det finns stora likheter mellan de båda Hälsoteken men även skillnader där de båda Hälsoteken kan ta lärdom av varandra. Gemensamt arbete gällande samverkanspartners och externa föreläsare då

samordnaren är med i planering för båda Hälsoteken. Samordnaren får en helhetssyn över hela Nordost jämfört med tidigare. Personalgruppen ser en risk för att arbetsuppgifter ska missas såsom marknadsföring och nätverk och att det kan bli rörigt med ansvarsområden. Förändringen i samordnarollen fortsätter att utredas under 2023 med dialog utifrån riskanalysen.

5. Ekonomisk redovisning

	Budget			Utfall		
	HSNG	SDN	Övrigt	HSNG	SDN	Övrigt
Ingående saldo från föregående år	1252 000	1282 000				
Lönekostnader (<i>inkl. lönebikostnader</i>)					2 617 000	
Omkostnader (<i>administration., kostnader, resor, lokaler kurser etc.</i>)					285 000	
Insatser enligt grunduppdrag:					2 320 947	
Insatser enligt lokalt uppdrag:					581 053	
SUMMA		2 534 000			2 902 000	
					-368 000 <i>personalkostnader</i>	